

ಕರುವೆಂಬ ಬೀಜವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನನಗಿ
ಉಂಟುವಾಡು.

ನಿಸ್ತಂಖಿಸಾರತರಣಂತರಣಂತರಣಃ
ವೂಷಾಧೃಸಾದಿತರಿಪುಪ್ರತಿತಾವದಾಶಂ ।
ತ್ವಾದಪಜ್ಞಜನುಪಿಸ್ತಿಧಾನವಂಥೋಽಂತರಣಃ
ವಂಥೋಽಸ್ತಿತದ್ವಿವನೆವಾವಸ್ಥಾಯತೋಽಸ್ತಿ ॥ ೪೦ ॥

೪೦. ತಾ॥ ಈ ಜಿನರಾಜನೇ! ಅನಂತವಾದ ಸಾರಗುಣಗಳಿಗೆ ವಾಸ
ಸ್ಥಾನವಾದಂತಹ ಲೀಖಿಕೆ ಒಳಪಡದ ನರೇಂದ್ರನಾಗೇಂದ್ರಾದ ಶ್ರೀಷ್ಟರಾದ
ಭವಾತ್ಮರಿಗೆ ಮನೆಯಂತೆ ರಕ್ಷಕವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ತಾತ್ಮಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ
ಸಾಮಧ್ಯವೇಳೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚವಾದ ಹೋಮನಿಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂಬ
ಅತ್ಯಾತ್ಮಗಳ ಶೌರ್ಯಾಕೃತಿವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದಂತಹ ತಮ್ಮ ಪಾದಕರುಲ
ವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಧ್ಯಾನವಾಡದ ನಾಂ ನಿಷ್ಪಲನಾಡೆನು. ಅನೇಕಜನಗಳನ್ನು
ವ್ಯಾಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡೆನು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಗೊಡ್ಡುಮರದಂತೆ ಘಲವಿಲ್ಲದವ
ನಾದೆನು. ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಿಸುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಅಯ್ಯೋ
ಕಟ್ಟಿನು ಕರ್ಮ ಶರ್ವಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಂದ್ಯವಿದಿತಾಪಿಲವಸ್ತುಸಾರ
ಸಂಸಾರತಾರಕವಿಭೋಽಭುವನಾಧಿನಾಥಃ ।
ತಾಯಂಸ್ವದೇವನಕರುಣಾತ್ಮದವಾಂಪುನಿಃಂತರಣಃ
ನೀಂದಂತಮಂಡ್ಯಭಯಂದವ್ಯಸನಾಂಬುರಾತೀಃ ॥ ೪೧ ॥

೪೧. ತಾ॥ ಈ ದೇವೇಂದ್ರನಿಂದ ನವಂಸ್ವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ!
ಸಮಸ್ತತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರತತ್ತ್ವವೇನಿಸಿದ ಪರವಾತತತ್ತ್ವವನ್ನು
ತಿಳಿದಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಸಂಸಾರಸಮಂದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸುವಂತಹ ಸಮಧಿ
ಪ್ರಭುವೇ! ಸರ್ವಲೋಕರಕ್ಷಕರಾದಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ದಯೆಗೆ ವಂಡುವಿ
ನಂತೆ ಆಧಾರಭೂತರಾದಂತಹ ದೇವನೆ! ಜನ್ಮಜರಾಮಾರಣಾದಿ ನಾನಾ
ವಿಧ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಬಾಧಿಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಯವನ್ನುಂಟಿ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಸನವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸಿ ಕಾಪಾಡು (ಪರಿಶುದ್ಧಿ

ನನ್ನಾಗಿ ವಾಡು). ಅಂದರೆ ಮುಕ್ತಿಯೋಗ್ಯನನ್ನಾಗಿ ವಾಡಬೇಕೆಂದಭಾವು.
ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಚಾರ್ಯರು ಜನ್ಮನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಾಂಶಾತ್ಮಾರೇ.

ಯೆಂದ್ವಿಸ್ತಿನಾಥಭವದಂಷ್ಟಿಸರೋರುಹಾಣಾಂ
ಭಕ್ತೇಽಭಲಂಕವನಿಸಂತತಸಂಚಿತಾಯಾಃ ।
ತನ್ನೇತ್ವದೇಕತರಣಸ್ಯಕರಣಃಭಾಯಾಃ
ಸ್ವಾಮಿಂತಾತ್ಮವೇವಭುವನೇತ್ವಭಾಂತರೀಷಿ ॥ ೪೨ ॥

೪೨. ತಾ॥ ಈ ರಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀಪಾತ್ಮಕ್ತಿಭ್ರಂಕರೇ! ತಮ್ಮ
ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ವಣಾದಲ್ಪಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿಗೇವಿನಾದರೂ ಘಲವಿರುವುದೇ
ಆದರೆ ತಾವೇ ರಕ್ಷಕರೆಂದು ನಂಬಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ
ಮಂತ್ರಾರುಸಮಧಿರಾದಾರು? ಈ ರಕ್ಷಣ ಸಾಮಧ್ಯವೇಳೆ ಸ್ವಾಮಿಯೇ!
ನನಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ತಾವೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ
ಭವಸಮುದ್ರದಿಂದ ಕಾಪಾಡುವಸ್ಥಾಮಿಯು. ನಾನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮ
ಗಳನ್ನುತ್ತಿದರೂ ಹೋಕ್ಕುಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ತಮ್ಮ ಪಾದಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು
ನನಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸೌತ್ತೇತಕ್ಯವಾದ ಆಚಾರ್ಯರ ಪೂರ್ಣಾಂ
ಭಾವವು.

ಇತ್ತಂತಸವಾಹಿತಧಿಯೋವಿಧಿವಜ್ಞಿ ನೀಂದ್ರ
ಸಾಂದೋಽಲ್ಲಸತ್ಯಲಕಂಚುಕತಾಂಗಭಾಗಾಃ ।
ತ್ವಾಧಿಂಬಸಿವುಂಲಮನುಭಾಂಬಜಬಢಲಜ್ಞಾ
ಯೇಽಸಂಸ್ತವಂತವನಿಭೋರಜಯಂಭಿಭಾಃ ॥ ೪೩ ॥

ಜಸನಯಿಂಶಕುಮುದಚಂಡ್ರ, ಪ್ರಭಾಸ್ವರಾ:
ಸ್ವರ್ಗಸಂಪದೋಭುಕ್ತಾಃ । ತೇವಿಗಲಿತವಲನಿಷತ್
ಯಾ, ಅಚಿರಾನೈಷ್ಟಾಷ್ಟಂಪ್ರಪದ್ಯಂತಿ (ಯುಗ್ಮಂ) ॥ ೪೪ ॥

೪೩, ೪೪. ತಾ॥ ಈ ಜಿನೇಂದ್ರರೆ! ಇಂಬಭವಾತ್ಮರು, ಈಗೆ
ಯೋಗವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಏಕಾಗ್ರಮಂಸ್ತಿನಿಂದ ರೋವಣಂಚನವ್ಯಾಪ್ತವರಾಗಿ,

ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಮುಲವೆಂಬ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಧೃತಿ (ಲಕ್ಷ್ಮಿ) ಯಾಳವರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸೇನ್ಯತ್ವವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಜನಗಳ ಕಣ್ಣಗಳಿಂಬ ಕುಂಪಂದ (ಬಿಳಿತಾವರೆ)ಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಚಂದ್ರನಾದಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯಿ! ಅಂತಹವರು, ಮಹಾತೇజಸ್ಸಿಗಳಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಸಂಪತ್ತು (ಸುಖ)ಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಸಮಸ್ಯಾಪನೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

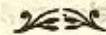
॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಸಿದ್ಧಾ ಸೇನದಿವಾಕರಪ್ರಣೀತಂ ॥

॥ ಕಲಾಜವಂದಿರಸ್ಯೋತ್ತಂ ॥

ಉತ್ತರಣಿ

॥ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಪ್ರಣೀತಂ ॥

ವಿಕೀಭಾವಸ್ಯೋತ್ತಂ

ವಿಕೀಭಾವಂಗತಜವನುಯಾಯೆಸ್ಯಾಯಂಕರ್ಮಬಂಧೀಂ
ಘೋರಂದುಃಖಂಭವಭವಗತೋದುನಿರ್ವಾರ್ಥಕರೀಂತಿ ।
ತಸ್ಯಾಪ್ಯಸ್ಯತ್ವಯಿಜಿನೆರನೇಭಕ್ತಿರುನ್ಮುಕ್ತೀಯೇಚೇ
ಜ್ಞೇತುಂಕರ್ಕೋಭವತಿನಶತ್ಯಾಕೋಪರಸ್ತಾಪದೀತುಃ ॥೧॥

೦. ತಾ॥ ೬ ಜಿನ ಸೂರ್ಯನೇ! ಯಾವ ಕರ್ಮಬಂಧವು ತಾನಾಗಿಯೇ ನನ್ನೊಂದನೆ ಹಾಲಿನೀರು ಒಂದಾಗಿಸೇರಿ ಬೆರತಂತೆ ಅತ್ಯ ವಸ್ತು ಬೇರೆ ಕರ್ಮ ಬೇರೆ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಭವಭವದಲ್ಲಿಯೂ ಘೋರಂದಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ತದೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತವಾದದ್ವೋ, ಅಂತಹ ಕರ್ಮಬಂಧವುಳ್ಳವನ್ನೂ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಾಂತರಾದರೆ ಆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಿಡದೆ ಭವಭವದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾದುಃಖಾನ್ಯಂದಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಕರ್ಮ ಬಂಧವನ್ನೂ ಕೊಡತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಾಸಿದ ಭಕ್ತಿಯಾಂದ ಜಯಿಸಬಹುದು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಸಂತಾಪಕರವಾದದ್ದು ಆ ಭಕ್ತಿಯಾಂದ ಜಯಿಸಲಿಲ್ಲತಕ್ಕವಾದೀತು? ಜನಭಕ್ತರಿಗೆ ಯಾವ ದಂಃಖಾಗೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಧ್ವನಿ.

ಜ್ಯೋತಿರೂಪಂದುರಿತನಿವರ್ಥಾಂತವಿಧ್ಯಂಸಹೇತುಂ
ತ್ವಾವೇವಾಹುಜಿನೆರರಚಿರಂತತ್ತ್ವವಿದ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾಃ ।
ಜೀತೋವಾಸೇಭವಸಿಜವನುಮಸ್ವಾರಮಂದಾಂಸಮಾನ
ಸ್ತುಸ್ಯಾಂದಃಕಥಿವಿವತನೋವಸ್ತುತೋವಸ್ತುವಿನಾಷ್ವೈ ॥೨॥

೨. ತಾ॥ ೬ ಜನಪರಮೇಶ್ವರರೇ ! ಬಹಳಕಾಲ ತತ್ತ್ವಜ್ಞನ ಪರಿಶೀಲನ ವಾಡಿದವರಾದ ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಸಕಲಪಾಪಕೆಂಗಳಿಂಬ ಕಾರ್ಯತ್ವಲೀಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪರಾಪರವಾದ ಪರತತ್ವವನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹಾ ಮಹಾ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾದ ತಾವು ನನ್ನ ಹೃದಯವೆಂಬ ಮನಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು, ನನ್ನ ಚಿತ್ತವೆಂಬ ಮನಯಲ್ಲಿ ತಮನ್ನ (ಕತ್ತಲೀಯು) ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಪಾರಿಸಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ದೀಪದಂತ ತಾವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು ಕತ್ತಲೀಯಂತಿರುವ ಪಾಪಕುವು ಹೇಗೆ ಇರಲುಸಾಧ್ಯ ಎಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಒಂದು ಮನಯಲ್ಲಿ ದೀಪವು ಜಾಗ್ಞಲ್ಯಾಪಾನವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರಲು ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೀಯು ಆ ದೀಪದಜ್ಞಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾನಮಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಾದ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು ಸಕಲಪಾಪಗಳೂ ಧ್ವಂಸವಾಗಿರುವುದಂತೇ ಎಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ವ್ಯವಹಾರ ನಯಂ ನಿತ್ಯಯನಯಂ ಈ ಎರಡು ನ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಜನಪಾಣಯಿಂದ ನಿತ್ಯಯಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರವಾತತತ್ತ್ವವಲ್ಯವರಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮನ್ನ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ವಾಧಾರಿಸುವರಾಗಿ ಸಕಲಕರ್ಮಕ್ಷಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವರಾದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಲಿಸಿರಲು ನಾನು ಏತಕ್ಕೂ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಹೆಡರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ನವದಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ವಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನೆಂದಾಶ್ವನ್ನಿಂದವನೆಂಗದ್ದಂಜಾಭಿಜಲ್ಲ
ಸ್ವಾತ್ಮಾಯೇತತ್ತ್ವಯಿಂದ್ವರ್ಥಮನಾಃಸೌತ್ತ್ರಂತ್ರಭಾವಂತಂ ।
ತಸ್ಮಾಭ್ಯಸ್ತಾದಪಿಜಸುಜಿರಂದೇಹವಲ್ಲಿಽಕಮಧ್ಯಾ
ನ್ನಿಷ್ವಾಸ್ಯಂತೇವಿವಿಧವಿಷಮವಾಽಧಯಃಕಾದ್ವನೇಯಾಃ ॥೫॥

೩. ತಾ॥ ೬ ಜನರಾಜನೇ ! ಯಾವ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತನು ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಸುರಿಯಾತ್ಮಿರುವ ಅನೆಂದಬಾವು (ಕಣ್ಣರು)ದಿಂದ ನನೆದ ಮುಖವಲ್ಯವ ನಾಗಿಯಿಂದ, ಅನೆಂದಿಂದ ಕಂತದಲ್ಲಿ ತಡೆದು ತಡೆದು ಹೊರಡುವ ಅಕ್ಷರೋಚ್ಚರಣ ಸ್ವರದೇಹಗೂಡಿದವನಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢಮನಸ್ಸಲ್ಲಿವ

ನಾಗಿಯೂ ಸೌತ್ತ್ರಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವವನಾಗಿ ದಶನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೋ (ಚಾರ್ಯ, ಪೂಜಾ ದರ್ಶನರೂ) ಅಂತಹ ಭಕ್ತನ ಕರೀರವೆಂಬ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲಿಂದ ವಾಸವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಘೋರವಾಧಿಗಳಿಂಬ ಸರ್ವಗಳು ತಾವೇ ಓದಿಹೋಗುತ್ತವೇಯಲ್ಲವೇ ? ಅದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೌತ್ತ್ರಗಳಿಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಗಳು ಅಧಿವಾಧಿ ಮಂತ್ರತಾದ ಸಮಸ್ತವಿಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುವುದ್ವೇದಧರ್ಮವು.

ಪಾರ್ಗೇನೇಹತ್ತಿದಿವಭವಾದೇಷ್ಯತಾಭವ್ಯಪ್ರಜಾ
ತ್ವಾಧ್ಯೋಽಕ್ರಂಕನೆವಂತಾದೇನನಿಸ್ಯೇತ್ತ್ವಯೇಂದಂ ।
ಧ್ಯಾನದಾರಂನುನುರುಜಿಕರಂಸ್ವಾಂತಗೇರಂಪ್ರವಿಷ್ಟ
ಸ್ತುತಿಂಜಿತ್ರಂಜಿನವಪ್ರಾರಿದಂಯಂತ್ಸಂವರ್ಣೀಕರೋಽಿ ॥೬॥

೪. ತಾ॥ ೬ ಜನೇಶ್ವರರೇ ! ಭವ್ಯಾತ್ಮರಪ್ರಜ್ಞವಿಶೇಷದ ದೇಸೆಯಿಂದ ತಾವು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿಯಂತರಾಗಿ (ಗಭಾವತರಣ ಕಲಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಈ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ದೇವತೀಗಳಿಂದ ಸುರಿಷಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಗಾರದ ಮಳೆಯಿಂದ ಮೊದಲೇ ಬಂಗಾರವಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರೋ ಅಂತಹಾ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಬಗಿಲಾಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಾಶಪಾನಪಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂಭರಾಗಿ ಕುಷ್ಣರೋಗವ್ಯಾಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಸುವರ್ಣ ಬಣ್ಣವುಷಣ್ಣದ್ವಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರೆಂಬುದು (ಕುಷ್ಣರೋಗವ್ಯಾಪ್ತಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ವಾಗಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರೆಂಬುದು) ಏನು ಅಶ್ವಯಾ ? ಇದು ತಮ್ಮ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದಧರ್ಮವು. ನಿಮ್ಮಗಭಾವತಾರಕ್ಷೀಂತೆಲೂ ಮೊದಲೇ ಆರು ತಿಂಗಳು ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಸುವರ್ಣವುಷಣ್ಣಯಾಂಬಾದುದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ವಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಯಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರಲು ನನ್ನ ಶರೀರವು ಸುವರ್ಣವಾಯಿತೆಂಬುದು ಅಶ್ವಯಾವಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಲೋಕಸೈಕ್ಷಿ ಕಸ್ತುವಾಸಿಭಗವತ್ನಿನಿಷಿವಿತ್ತೀನಂಧಂ
ಸ್ವಯಂಸ್ವಾಂವಾಸಾಸಕಲವಿಷಯಾಶಕ್ತಪರ್ವತ್ಯನೀಕಾ ।
ಭಕ್ತಸ್ವಿಂತಾಂಸಿರಮಧಿವಸರ್ವಾಮೀಕಾಂಜಿತ್ತತಯಾಂ
ಮನಯುತ್ಪನ್ನಂಕಷಿಂವತತಃಕ್ಷೇತರ್ಯಾಃ ॥೭॥

ಖ. ತಾ॥ ಭಗವಂತನೇ ! ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ನಿಷ್ಪಾರ್ಥಣ ಬಂಧು ವನಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯೂ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಬಾಧವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದ ನನ್ನ ಚಿತ್ತವೆಂಬ ಹಾಗಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಾಸವೂಡುತ್ತಿರುವ ತಾವು ನನ್ನ ದುಃಖಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೇ ಸಹಿಸಿವಿರಿ ? ನನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾದುದಂಥಿರು.

ಜನ್ಮಾಂತಿವಾಯಂಕರ್ಥವಂಸಿಮಂಯಾದೇವದಿಂಘಂಭ್ರಮಿತಾಪ್
ಪಾರ್ವತ್ಯೇವೇಯಂತವಸಯುಕಥಾಸ್ಯಾರಹಿಯಾಷವಾಹಿ ।
ತಸ್ಯಾಮಂಧ್ಯೇಹಿಮಂಕರಹಿಮಂಪ್ರಾಹತಿತೇನಿತಾಂತಂ
ನಿಮಂಗ್ರಂಮಾಂಸಜಹತಿಕರ್ಥಂದುಃಖದಾಪ್ರೋಪತಾಪಾಃ ॥೬॥

೭. ತಾ॥ ಈ ದೇವರೇ ! ನಾನಾಜನ್ಮಗಳೆಂಬ ಫೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸಂತ್ತಿಸುತ್ತಿ ಬಳಲಿ ಬಾಯರಾರಿ ಬೆಂಡಾದ ನನಗೆ ತಮ್ಮ ದಿಷ್ಟ್ಯೇಷದೇಶರಳವಾದ ಜಿಸವಾಣಿಯೆಂಬ ಅಮೃತದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. (ನಾನಾ ಯೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸಿ ಅಧಿವಾಧಿ ಜರಾವರಣಾದಿಗಳೆಂಬ ನಾನಾ ದುಃಖಿಗಳನ್ನು ನುಭವಿಸುವ ಜಿವನಿಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವು ಸಕಲ ಸಂಸಾರ ದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅನಂತ ಸುಖರೂಪವಾದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಅಮೃತಸರೋವರದಂತೆ ಸಮಸ್ತ ಸಂತಾಪ ಪರಿಹಾರಕವೆಂದಧಿರು). ಚಂದ್ರನಂತರೆಯೂ, ಹಿಮರಾಸಿಯಂತರೆಯೂ, ತಣ್ಣಿಗಿರುವ ಆ ಅಮೃತ ಸರೋವರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಳುಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತೋಕ್ತ ಸಂಸಾರ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಗಭ್ರವಾಸಜನ್ಮಜರಾವಂರಣಾದಿ ದುಃಖಿಗಳೆಂಬ ಕಾಡುಗಿಚ್ಛಿನ ಸಂತಾಪಗಳು ಹೇಗೆತಾನೇ ಬಿಡದಿರುವುವು ? ದ್ವಾದಶಾಂಗ ವೇದರೂಪವಾದ ಜಿಸವಾಣಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮ ವೇಕಪೂರಣಾಗಿ ರತ್ನತ್ರಯ ಸಂಪನ್ಮೂದವನಿಗೆ ಅನಾದ ಕರ್ಮಬುಧಂದಂಜಾದ ಸಕಲ ಸಂಸಾರಿಕ ದುಃಖ ನಿವೃತ್ತಿಯಂಬಾಗುವುದೇ ಹೊರತಂ ಮತ್ತಾಪ್ರದೂ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವಾಗಿರಾದೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಗು.

ಪಾದನಾಂಸಾದಪಿಚಿಪ್ರಸ್ತೋಽಯಾತ್ರೀಯಾತೀತಿಲೋಕೀಂ
ಹೇನಾಭಾಸೋಭವತಿಸುರಭಿಶ್ರೀನಿವಾಸಕ್ಷಪದ್ಧತಃ ।
ಸನಾಂಗೇಽಂಸ್ತುಶತಿಭಗವಾಸ್ತ್ವಯುತೇಷಂಮನಸೋಮೇ
ಶ್ರೀಯುಃಕಂತಪ್ನ್ಯಯುಮಹರಹರಯುಂಸ್ವನಾಮಭ್ಯುಪ್ಯೇತಿ ॥೭॥

೮. ತಾ॥ ಈ ಭಗವಂತನೇ ! ತಾವು ಸಮವಸರಣ ವಿರಾಜಘಾರಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾರುಲೋಕವನ್ನು ಪರಿತಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುವಾತ್ರಕ್ಕೇ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸಮುಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕೆಮಲವು ಬಂಗಾರದ ಕಾಂತಿಯಂಭ್ಯದ್ವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಪರಿಪುಳ್ಳದ್ವಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷ್ಮಿನಿವಾಸನಾಂಸನವಿಸುವುದಾಗಿಯೂ, ವಂನೋಂಹರವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಪಾದವೆಂಬ ಒಂದು ಅವಂತವದ ಸ್ವರ್ತಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಕೆಮಲವು ಸುವರ್ಣವಾಗಿರಿ ನನ್ನ ಮಂಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿ ಸರ್ವಭಾಗದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಸ್ವರ್ತಮಾತ್ರದರಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನಪೂರ್ಯಾವ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿದು? ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಪೂರ್ವವಾಗದ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ನನಗೆ ಸಮಸ್ತ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಸಿದ್ಧಿ ಸಿತೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಗು.

ಪಶ್ಯಂತಂತ್ವದ್ವಜಸನಮೃತಂಭಕ್ತಿಸ್ವಾತ್ಮಾಪಿಬಂತಂ
ಕೆಮಾರಣಾಂತ್ಪರುಷಮಸಮಾನಂದಧಾಮಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ।
ತಾಂದುವಾರಸ್ಯರಸ್ಯರಮದಹರಂತಪ್ತಸಾದ್ಯಕಭಾವಿಂ
ಕಾರೂರಾಕಾರಾಕಥಿನಿವರುಜಾಕಂಟಿಕಾನಿಲಂತಂತಿ ॥೮॥

೯. ತಾ॥ ಈ ಜನನಾಭರೇ ! ಯಾವ ಭವಾತ್ಮನು ತಮ್ಮ ದರ್ಕನ ವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂಬ ಪಾತ್ರೀಯಿಂದ ಕುಡಿಯಾದವನಾಗಿಯೂ, ಫೋರಕಮವೆಂಬ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ದಾಟ ಅಪರಿಮಿತಾನಂದ ನಿಧಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪರಾದ, ತಡೆಯಲಕ್ಷ್ಯವಾದ ಕಾಮನ ಗರ್ವವನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸಿದವರಾದ, ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ದಯಿಗೆ ಮಂಬಿಸ್ತಾನಿಭಂಗತನಾಗಿಯೂ, ಇರುವನೋ ಅಂತಹ ಭವಾತ್ಮನನ್ನು ಮಹಾ ಫೋರ ರೋಗಳೆಂಬ ಕ್ಷಾದ್ರಶತ್ರುಗಳು ಹಾಗೂ

ಮುಳ್ಳುಗಳು ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುವುದು? ಅಂದರೆ ಮಹಾರಣದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ವನ ಕಾಲಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಧಿವಾದ ಕೂರುವಾದ ವಿವದ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುವುದೇ, ಮತ್ತು ಸಿಂಹಶಾಢಾಲ ಶರಭಗಜವಾಗಷ್ಟು ಸರ್ವ ಮುಂತಾದ ಕೂರುವುಗಳೂ ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುವುದೋ, ಹಾಗೆ ಜೀವನು ಮಹಾರಣದಂತೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಚತುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ಫೋರ್ಮಾರವಾದ ರೋಗಾದಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ದುಃಖಗಳು ಬಾಧಿಸುವುದು. ಶಂಕ್ರಾನ್ತಿಕ್ರಾನ್ತಿಕ್ರಾನ್ತಿಕ್ರಾನ್ತಿ ದಿದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಧರ್ಮಾರ್ಥದೇಶ ಶ್ರವಣದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಭಕ್ತನನ್ನು ರೋಗಾದಿ ದುಃಖಗಳು ಬಾಧಿಸಲಂತಹವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಏವನಿರ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಪಾಣಾಜಾತ್ಯಾತ್ಮಿಕರನಮಃ ಕೇವಲಂರತ್ನಮೂರ್ತಿ
ಮಾರಣಸ್ತಂಭೋಽಭಿಕಿಂಭರಸ್ತಾದ್ಯತೋರತ್ವವಗ್ಗಃ ।
ದೃಷ್ಟಿಸ್ತಾಪ್ತೋರಿಯರತಿಸಕಧಂನಾಸರೋಗಂನರಾಜಾಂ
ಪ್ರತ್ಯಾಸತ್ತಿಯಂದಿನಭವತಸ್ತಸ್ಯತಜ್ಞಕ್ತಿಹೀತಃ ॥ ೯ ॥

೬. ತಾ॥ ಈ ಜಿನರಾಜನೇ! ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗುವ ಮಾನಸ್ತಂಭವು ನಾನಾ ರತ್ನಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕಲ್ಲಿನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ ಕಲ್ಲಿಗಳೂ, ಬೇರೆಯಾದ ರತ್ನಸಮಾಳಿಕ್ಕಾ, ಕಲ್ಲಿನಸ್ತಾರ್ಥವಾದ ವಸ್ತುಗಳೇ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪದಿಂದ ಕಲ್ಲಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಆ ಮಾನಸ್ತಂಭವು ಮಾತ್ರ ವಾನಿಗಳ ಮಾನವನ್ನು ಸ್ತಂಭಿಸುವಾಡುವುದು. ಅದಂದ ರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನಸ್ತಂಭವೆಂದು ಹೇಳಬಾಯಿತು. ಮಾನಸ್ತಂಭವು ಇತರ ಕಲ್ಲಿಗಳಂತೆ ತಾನೂ ಕಲ್ಲಿಗಿದ್ದರೂ ಮಾನಕಾಂಪಂಬ ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ತಮ್ಮ ಸ್ನಾಧಾನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಚೇತನವಾದ ಮಾನಸ್ತಂಭಕ್ಕೂ ಅತ್ಯನ್ತ ರೋಗವಾದ ಮಾನಕಾಂಪಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವಿರಲು, ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲೀ ಧರಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಸಕಲ ರೋಗಾದಿ ಶರೀರದ ದುಃಖಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಿತ್ತದಂಬ ವಿವಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇ ನೇಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಹೃದ್ಯಃ ಪಾಪ್ತೋರ್ವಿನಂರುದಷಿಭವನ್ನೂತ್ತರ್ತೀಲೋಕವಾಣಿ
ಸದ್ಯಃ ಪ್ರಂಸಾಂನಿರವಧಿರುಜಾಧಾಳಿಬಂಧಂಧುನೋತಿ ।
ಧ್ಯಾನಾಹಂತೋರತ್ವದಯಿಕಮಲಂಯಂಸ್ಯತ್ವಂಪ್ರವಿಷ್ಟ
ಸ್ತಸ್ಯಾತ್ಕರ್ಕ್ಯಃ ಕಳಿಂಭುವನೇ ದೇವಲೋಕೋಪಕಾರಃ ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಈ ಜಿನನಾಥರೇ! ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯದೇಹವಂಬ ಪರಿತ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿದ ಮನೋಹರವಾದ ಗಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪ್ರಯುಷ ರನ್ನು ಸೋಂಕುತ್ತದೋ, ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯರು ದೇಹವಿರುವ ಪರಿಯಂತ ಅಸುಭಿಸಬೇಕಾದ ಮಹಾರೋಗವನ್ನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಧೂಳಿನಂತೆ ಕೊಡಹುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ದೇಹಸ್ವರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಇಂತಹ ಸಾಮಧ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಧಾನ್ಯನಿಂದ ಕರೆದು ಯಾವಭಕ್ತನು ತನ್ನ ಹೃದಯಕೆಮಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೇ, ಈ ದೇವನೇ! ಅಂತಹ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಣಾದಲಕ್ಷಿತವಾದ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಯಾವುದು? ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ಜಿನಭಕ್ತನು ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿನೆಂದರ್ಥವು.

ಜಾನಾಸಿತ್ಯಂ ಮಂಭವಭನೇಯಂಜ್ಯ ಯಾದೃಕ್ಕಂ ದುಃಖಂ
ಜಾತಂಯಂಸ್ಯ ಸ್ತರಣಮಂಪಿನೇ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನಿಷ್ಟಿಂಷ್ಟಿ ।
ತ್ವಂಸನೇತಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಂತಿಕಿಂಭತ್ವಾ ಮಂಪೇತೋಽಂಭಿಕ್ತಾ ಕ್ರಾಂತಿ
ಯಂತ್ರಂ ತಂಪ್ಯಂತದಿಹವಿಷಯೇ ದೇವಪಿನಪ್ರಮಾಣಂ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಈ ಸರ್ವಜ್ಞರೇ! ನಾನು ಯಾವಯವಾಗಿನ್ನು ಹುಂಟಿಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಫೋರದು ವಿಗಳನ್ನು ಸುಭವಿಸಿದನೋ ಅಂತಹ ಭವಭವಾಂತರ ದುಃಖಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇವಲಜ್ಞಾನಿಯಾದ ತಾವು ತಿಳಿಯತ್ತಿರಿ. ಮೋಹನಿಯಾ ಕಮಾದಿಂದ ಹತನಾದ ನಾನು ಹೇಳಲಿರುಯಿನು. ಆ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸೃಂಖಿದರೂ ಕೂಡ, ನನಗೆ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾರದಂತೆ ದುಃಖಿಕರವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಸರ್ವತ್ವಾಗಳಾಗೂ ರಕ್ಷಿತರೆಂದೂ ಪರಿಮಾ ದಯಾಳುವೆಂದೂ ಭಕ್ತರಿಯಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ (ಶರಣಾಗಿದ್ದೇನೆ). ಈ ಶರಣಾಗಿತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೋ ಆ ವಿವಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ತಾವೇ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲಿರಿ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಭಕ್ತರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ವಿಷಯವು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಸೇರಿದ ಎಂದಭಾವುಯವು.

ಸುಪದ್ಮೇವಂತನನುತಿಪದ್ಮಜೀವಕೇನೋಪದಿಷ್ಟೇ:
ಪಾಪಾಚಾರಿವುರಳಿಸಮಯೀಸಾರಮೇಂಯೋಧಿಸಾಖ್ಯಂ |
ಕಸ್ಯಂದೇಹೋಯಂದುಪಲಭತೀನಾಸವಶ್ರೀಪ್ರಭಂತ್ತೊ
ಜಲ್ಲಿಜಾಪ್ಯೇಮರಣಿಭಿರಮಲೈಸ್ತಾನ್ಮಸಾಧರಜಕ್ರಂ || ೧೩ ||

೧೩. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಂದ್ರರೇ ! ಕೆಲವು ಏಧಾರ್ಥಾರವಳಿಗೆ ಪರು ಯಜ್ಞ ಕಾಯ್ದಾವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ನಾಯಿಯು ಹೋಮವಹಾಡುವುದ ಕಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅನ್ನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲು ಆ ಯಜ್ಞ ಶೀಲರು ಆ ನಾಯಿಯನು ಸಾಯುವಂತೆ ಹೂಡಿದರು. ಆ ನಾಯಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಂಧರ ಮಹಾರಾಜನ ಮಗನಾದ ಜೀವಂಧರ ಕುವಾರನು ಪಂಚನಮಸ್ಯಾರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಲು ಆ ಪಾಪಾಚಾರವುಳ್ಳ ನಾಯಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಮಂತ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ದೇವಭವವನ್ನು ಪಡೆದು ಸುಖಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ನಿಮಿಲ ಸೃಂಜಿರಮಣಿಯ ಜಪಸರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ನಮಸ್ಯಾರಮಂತ್ರ ವನ್ನಾವತಿಸುವವನಾಗಿ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡುವ ಜಿನಭಕ್ತನು ದೇವೇಂದ್ರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಂತಹನೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನು ? ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತ ಅನಿವೃಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷ ಪರ್ಯಾಂತವಾದ ಸರ್ವ ಶ್ರೀಯನ್ನನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವಿದ ಎಂದಭಾವುಯವು.

ತುಂಡ್ಣಿಜ್ಞಾನೇಶಿಜಿನಿಜರಿತೇಸತ್ಯಾಂತಿತ್ಯಾಯ್ನಿಜಾ
ಭಕ್ತಿನೋರ್ಜೀಜೀದನವಧಿಸುಭಾನಂಬಿಕಾಕುಂಜಿಕೇಯಂ |
ತಕ್ಷೋರ್ಜಾಂಭವತಿಹಿಕಂಥಂಮುಕ್ತಾಮಂಸೋ
ಮುಕ್ತಾರ್ಜಂಪರಿದ್ಧಮಹಾನೋಹಮನುದ್ರಾಕಾರಾಟಂ
|| ೧೪ ||

೧೪. ತಾ॥ ಈ ಅರ್ಹತ್ವಪರಮೇಶ್ವರರೇ ! ಮೋಕ್ಷವನ್ನುಪೇಕ್ಷಿಸುವವನಿಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಚಾರಿತ್ರಗಳಿದ್ದರೂ ಅನಂತ ಸಂಪರ್ಕಾಬವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ತಪ್ಯದ ಕೊಡತಕುದಾದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಬೀಗದಕ್ಕೆಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಹಾ ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮವೆಂಬ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿ ದೃಢವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೋಕ್ಷದ ಬಾಗಿಲು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಿಸು ದಕ್ಕಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಿತ್ತು ? ಜ್ಞಾನಸಂಬಾರಿತ್ವದಿಗೆಂದ್ದರೂ, ಜಿನಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಕಲವೂ ನಿಷ್ಪಲವು. ಆದುದರಿಂದ ಜಿನಭಕ್ತಿಯೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮುಹೀಡ್ಯ ಪಾಯವೆಂದು ಭಾವವು.

ಪ್ರಜ್ಞನ್ನೇಬಿಲ್ಲಯಿಸುಫುಸುಯಿರ್ಂಧಕಾರ್ಯಸ್ವಮಂತಾ
ತ್ವಂಥಾಮುಕ್ತೀಃಸ್ಥಿಪ್ರಾಟಿಪದಃಕೇಂತಗತ್ವೀರಿಗಾಧ್ಯೇ |
ತತ್ತ್ವಸ್ತೀನವ್ರಜತಿಸುಖಿಕೋದೇವತತ್ವಾವಭಾಸಿಃ
ಯಂದ್ರೀಗ್ರೀಗ್ರೀನಭವತಿಭವದ್ವಾರತೀರತ್ವದೀಪಃ || ೧೫ ||

೧೫. ತಾ॥ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕೀ ! ಸಮುದ್ರಶನಜ್ಞಾನಸಂಬಾರಿತ್ರ ರಾಪವಾದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಂಸಾರಿಜೀವಗಳೂ ಯೇತಕ್ಕೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಲ್ಲಿವೆದರೆ ಈ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಜೀವಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂಬುದೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಾಗಿವೆ. ಪಾಪಸಮೂಹಗಳಿಂಬುದೇ ಕಗ್ತತಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಾಜಿಃಎಂದಿ ತತ್ತ್ವಗಳ ಯಾಥಾರ್ಥಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಧ್ವನಿರೂಪವಾದ ರತ್ನದೀಪವು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರಿಜೀವನು ಯಾವಾರಿಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷಾಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಮರ್ಥನಾದಾನು ? ಅದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯಿಂದಲೇ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಂಸಾರಿಜೀವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೇ ಹೊರತ್ತೆ ಮತ್ತಾವ ಏಧಾ ದೇವಗುರುಜಾಸ್ತಗಳೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ಅಗಲಾಯಂದಭಾವುಯವು.

ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿತಿನಿಧಿರನವಧಿದ್ರ್ವಷ್ಪೂರಾಸಂದಹೇತುಃ
ಕರ್ಮಜ್ಞೋಽಜೀಪಟಿಲಃಿಹಿತೋಯೋಸವಾಪ್ಯಃಪರೀಷಾಂ |
ಹಸ್ತೀಕುರಂತ್ಯನಿಜಿರತಸ್ತಂಭವದ್ವಕ್ತಾಭಾಜಃ
ಸೂತ್ರತ್ಪ್ರಿಭಂಧಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷೋದ್ಭಾವಾತ್ರೀಖಿನಿತ್ರಿಃ || ೧೬ ||

೧೯. ತಾ॥ ೬ ಜಿನಪರವಣತ್ವನೇ ! ಅನಂತಜ್ಞನ ಸುಖಾದಿ ಎಂಟು ಗಳಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಒಂದು ಅಕ್ಷಯವಾದಿಧಿಯು. ಈ ನಿಧಿಯು, ನೋಡುವವರಿಗೆ (ಅತ್ಯಧಾನಪರರಾದ ಯತೀಗಳಿಗೆ) ಅತ್ಯಾನಂದಕರ ವಾದದ್ದು. ಇದು ಕರ್ಮವೇಬಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಂಚ್ಚಿಲ್ಪಿಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಯೋಳಿರುವ ನಿಧಿಯಂತೆ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಲಾರದು. ಅಂತಹ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ ನಿಧಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಳ್ಳಿವರು ಪ್ರಕೃತಿಕ್ಕಿಂತ ಅನುಭಾಗ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂಬ ನಾಲ್ಕು ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ಸ್ವೀತ್ರಗಳಿಂಬ ಉತ್ಸಾಹಗುದ್ದಲಿಗಳಿಂದ ಅಗೆಯುವವರು (ತಮ್ಮನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಭಕ್ತರು ಕ್ಷೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಪ್ರತ್ಯೇತನಾನ್ಯನೆಯಂಹಿಮಿರೀರಾಯಿತಾಜಾವ್ಯತಾಭ್ಯೇ
ಯಾರದೇನತ್ತೆತ್ತದಕವಲಯೋಽಸಜ್ಞತಾಭಕ್ತಿಗಂಗಾ |
ಚೀತಸ್ತಸ್ಯಾಂನಮನರುಜಿನಕಾದಾಪ್ಲತಂತ್ತಾಳಿತಾಂಹಃ
ಕಲ್ಪಂಯಂಧ್ವನತಿಕಿವಿಯಂಹಸಂದೇಹಭೂಮಿಃ || ೧೯ ||

೨೦. ತಾ॥ ೭ ಜಿನದೇವನೇ ! ತಮ್ಮ ಪಾದಕೆಮುಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಭಕ್ತಿಯೇ ಒಂದು ಗಂಗಾನದಿಯು. ಈ ಭಕ್ತಿಯು ಗಂಗೆಯು ಸ್ವಾದ್ವಾದ ಸ್ವಾಯಂಬಿ ಹಿಂಂವತ್ತವರ್ವತದ ದೇಸೆಯಿಂದಹಂಚಿದ್ದು. ಲೋಕ ಸಿದ್ಧವಾದ ಗಂಗಾನದಿಯು ಹಿಮವತ್ತವರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಸಬುದ್ದಲ್ಲಿ ಸೀರುವಂತೆ ಸ್ವಾದ್ವಾದ ಸ್ವಾಯಂಬಿ ಹಿಮವತ್ತವರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ ಗಂಗೆಯು ಮುಕ್ತಿಯಂಬಿ ಅನಂದಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಗಮವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಿಯಂಬಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅತ್ಯಂತ ಶುಚಿಯ ದೇಸೆಯಿಂದ (ಪ್ರೀತಿಯಂದ) ಮುಳಿಗು. ಸಮಸ್ತ ಪಾಪನಾಶವನ್ನೂ ಹೊಂದಿ ಶುದ್ಧವಾದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬೆಳ್ಗಾಗಾಗುವುದೇ ಸ್ವಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕಲ್ಪವಾಯಿತು ಅಂದರೆ ನಾನಾ ಬಣ್ಣವಾಯಿತೆಂದು ಅಧಿತೋರಂತ್ತದೆ, ಅಶ್ವಯವನ್ನು ಹೊಂದಿತೆಂದು ಮುಹೂರ್ಭಾವವು. ನಿರ್ವಳವಾದ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನವಹಾದಿದ ವಸ್ತು ಕೊಳೆ ಹೋಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾವ

ಕಾರಣದಿಂದ ಕಲ್ಪವಾಯಿತೆಂಬುವುದೇ ನನಗೆ ಸಂದೇಹಾಸ್ವದವಾಗಿದೆ. ದೇವನೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಾವೇ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಿಯಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪೂರ್ವರೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿತೆಂದಭಾವವು. ಜಿನಭಕ್ತಿಗೆ ಗಂಗೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳೂ ಒಮ್ಮಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಿತ್ರವಾಯವರಿಂದ ಈ ಜಿನಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಗಂಗೆ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂದೇಹಪಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಈ ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಿಯು ಸಂದೇಹಾಸ್ವದವಲ್ಲ, ಕಲ್ಪವಂಬಿ ಪದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಪದವಾದು ದರಿಂದ ನನಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಸಾರವೋಹಗಳಿಂಬ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಮನಷಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಒಳ್ಳಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಹಂಚಿತೆಂಬ ಅಧಿವನ್ನಂಗೇ ಕುಸಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಗಂಗಾನದಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಿದೆಯಾದುದರಿಂದ ಈ ಭಕ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಂಗೆಯೇ ಸರಿಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಪಾದಭೋರತಸಿ ರಪದಸುಖಿತ್ವಾಮನುಧ್ವಯೈತೋನೇ
ತ್ವಯೇನಾಹಂಸಂಸಂತಿನಿತಿರುತ್ತದ್ವತ್ತೇನಿವಿಕರಲ್ಪಾ |
ಮಿಧ್ಯೇನೇಯಂತದಿಕಿತಸುತ್ತೇತ್ಸಿಮಂಭ್ರಿಷಂರೂಪಾಂ
ದೋಷಾತ್ಮಾನೋಪ್ಯಭಿನುತಪಲಾಸ್ತಪ್ರಸಾದಾಧ್ವನಂತಿ || ೨೧ ||

೨೧. ತಾ॥ ೮ ಸ್ವಿರವಾದ ಮುಕ್ತಿಸುಖಿವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮ್ಮನ್ನೇ ಧಾರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ನಾನು ಬೇರೆ ತಾವು ಬೇರೆಯೆಂಬ ಭೇದಬುದ್ಧಿಯೇ ನಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ (ಅಭೇದ) ಬುದ್ಧಿಯು ಹಂಟಿಸ್ತುದೆ. ಈ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಬುಗೂ ವಿಷಾರಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ತಾವು ಕರ್ಮಾಶ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪರು, ನಾನು ಕರ್ಮಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೇ ನಾನೆಂಬುದು ಭಾವನಾಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ನಿಜವಾದದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸುಳ್ಳಭಾವನೆಯಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇಷ್ಟಘಳಗಳು ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಮಿಥಾವಾದಂಮಲಮನಪನುದನ್ನಪ್ರಭಂಗಿಂತರಂಗೈ
ರಾವಂಭೋಧಿಭೂವನವಮಹಿಲಂದೇನಪಯೇರ್ತಿಯಿಸ್ತೇ।
ತಸ್ಯಾವೃತ್ತಿಂಸಪದಿನಿಬಿಧಾತ್ಮೀತಸ್ಯೈನಾಜಲೀನ
ವಾಯತಸ್ಸಂತಃಸುಚಿರಮನ್ಯತಾಸೇವಯಾತ್ಪ್ರವಂತಿ ॥೧೮॥

೧೮. ತಾ॥ ಓ ಅರ್ಥಂತ ದೇವನೇ ! ತಮ್ಮ ವಾಣಿಂಬುದೇ ಒಂದು ಸಮುದ್ರವು ಆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಪ್ತಭಂಗಿನಾಯಾಯಗಳೇ ಅಲೆಗಳು. ಈ ಸಪ್ತಭಂಗಿನಾಯಾಯಗಳಿಂಬ ತೆರೆವಾಲೆಗಳಿಂದ ಏಂಥಾವಾದಗಳಿಂಬ ಕಶ್ಲಿಗಳು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವು ಆ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾಣಿ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರವು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾಣಿ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನ ದೇವತೆಗಳು, ವಿದ್ಬಾಂಸರು, ಮಂಸಸ್ಯಂಬ ಪರವತದಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿತಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠೆಯವನ್ನ ಹೊಂದಿದರು). ಅರ್ಪಿಂದುಂಟಾದ ಅವೃತ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ತೈತ್ಯಿಯನ್ನ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ತತ್ತ್ವಶ್ರದ್ಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹೋಕ್ಕವಾಗುವುದೆಂದಭಾವಾಯಾವು.

ಅಹಾಯೇಭ್ಯಾಸ್ಪೃಹಯಯಾತಿಸರಂಯಃ ಸೃಭಾವಾದಹ್ಯಧ್ಯಃ
ಶಸ್ತ್ರಾಗಾತ್ಮಿಭವತಿಸರತಂನೈರಿಕಾಯಂತಕ್ಷತಕ್ಯಃ ।
ಸವಾಂಗೇಷುತ್ವಮನಿಸಿಭಗಸ್ತ್ರಂನತಕ್ಷತಕ್ಯಃ ಪರೀಷಾಂ
ತತ್ತ್ವಂಭೂಷಾವಸನಕುಸುನ್ಯೋಂಜತಸ್ತ್ರೀರ್ಪರುದಸ್ತ್ರೀರ್ಪಃ ॥ ೧೯ ॥

೧೯. ತಾ॥ ಓ ಜಿನದೇವನೇ ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಸೃಭಾವದಿಂದ ಸುಂದರನಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನು ಕಾಂತಿ (ಬೆಲುವಿಕೆ)ಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೃಭಾವವುಳ್ಳ ಅಭರಣಗಳನ್ನ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಪಡುವನು. ಅವ ಯಾವಾಗಳು ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದ ರಲ್ಲವೇ ಅಂದಕಾಣಿವುದಕ್ಕೆ ಒಡವೆಗಳ ನ್ನಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವನು ವೈರಿಗಳಿಂದ ಜಯಿಸಲು ತಕ್ಷನೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷಣೆಗೊಸ್ತರ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಯಿಸಬ್ಬ ಬೇಕಾಗುವುದು. ತಾವಾದರೋ ಸವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸೃಭಾವದಿಂದಲೇ ಸೌಂದರ್ಯ ವೀಕ್ಷಣೆಯಾದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಾದ ಜಯಿಸಲತಕ್ಕ ರಾದವರು. ಆದಂದರಿಂದ

ತಮಗೆ ಅಭರಣ ವಸ್ತು ಪ್ರಭ್ಯಾಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಉತ್ತಪ್ಪವಾದ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತರೂಪವಾದ ಅಕಾರವೇ ತಮ್ಮ ಏಿತರಾಗತ್ಯವನ್ನ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವವು.

ಇಂದ್ರಸ್ಯೈವಾಂತವಸುಕುರುತಾಂಕಂತಯಾತಾಲಾಫ್ರಂತೇ
ತಸ್ಯೈವೇಯಾಂಭವಲಯಕರೀಶಾಲಾಫ್ರಾತಾವಾತನೋಽತಿ ।
ತ್ವಂಸಿಸ್ತಾರೀಜನಸೆಜಲಧೇಸಿದ್ಧಿಕಾಂತಾಪತ್ತಿಸ್ತಪ್ಪಂ
ತ್ವಂಲೋಽಂಕಾನಾಂಪ್ರಭುರಿತಿವರಾಲಾಫ್ರಾತೇಸ್ಮೋತ್ಪುತ್ತಿಂತೆ ॥ ೨೦ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಓ ಏಿತರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇವಯನ್ನ ಮಾಡಲಿ ಅದರಿಂದ ತಮಗೊಂದು ಶಾಲಾಫ್ರಾತೆಯಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಇಂದ್ರನು ವಾಹಾವ ಸೇವಯು ಅತನ ಭವಬಂಧವನ್ನ ಹೊಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅವನಿಗೇ, ಶಾಲಾಫ್ರಾತೆಯನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಏಿತರಾಗಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವಯನ್ನ ಮಾಡಿತ್ತಾರೋ ಅದು ಅವರ ಪ್ರಾಣಬಂಧಕ್ಕ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಭಿಗವಂತಿಗೆ ಶಾಲಾಫ್ರಾತೆಯಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ತಾವಾದರೋ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರನ್ನ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸತಕ್ಕವರು ಅಂದರೆ ಏಿತರಾಗಪರಮಾತ್ಮ ಧಾರ್ಮಾನಿಂದ ಜನಕಾರಣವಾದ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳು ಕ್ಷಯವನ್ನ ಹೊಂದಿ ಧಾರ್ಮಾನಿಸಿದವರು ಏಿತರಾಗ ಪದವಿಯನ್ನ ಪಡೆಯುವರೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು. ತಾವು ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಕಾಂತಿಗೆ (ಹೋಕ್ಕಸಂಪತ್ತಿಗೆ) ಪತಿಯಾದವರು, ಮತ್ತು ತಾವು ಸವಲೋಕಗಳಿಗೂ ಪ್ರಭುವಾದಂಥವರು, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಸೋತ್ರವು ಶಾಲಾಭಿಸಲ್ಪಿಡುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಿವಾಂಚಾವನಪರಸದ್ರೀನಕ್ತನ್ಯೇನತ್ಯಾಂ
ಸುತ್ಯಂದಾರಾಃ ಕಥ್ಯಾವಿನವತಸ್ತಪ್ಪಾಯ್ವಿಂಬಾಃ ಕ್ರಮಂತೇ ।
ವೈವಂಭೂವಂಸ್ತಪ್ಪಾದಿಭಗವಾಭಕ್ತಿಪೀರಂಬಾಷಪ್ಪಾಃ
ಸ್ತೇಭವಾಂನಾವನಿಖಿಮತಫಲಾಃ ಹಾರಿಜಾಕಾಭವಂತಿ ॥ ೨೧ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ಈ ಸ್ನೋತ್ಸ ರೂಪವಾದ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಇತರರೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಸ್ನೋತ್ಸ ವಣಾದಂತುರೆ. ಅಯಾಯಾ ಸ್ನೋತ್ಸರ್ಗಳು ಇದರಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ಸ್ನೋತ್ಸ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿ ದೇವರುಗಳು ತಮಗೆ ಸವಾನರಲ್ಲ. ಆ ದೇವರುಗಳು ರಾಗಾ ಕ್ಷಾಂತ ಸಂಸಾರಾತ್ಮಕಗಳೇ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಪ್ರದಾದ ಏತರಾಗಪರ ಮಾತ್ರಾರ್ಥಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಆ ಕಾರಣದರೆಸೆಯಿದ ನಮ್ಮ ಈ ಸ್ನೋತ್ಸ ಚಕ್ರನಗಳಿಂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರವು ? ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ನಾನು ಈ ಸ್ನೋತ್ಸರವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮಿಂದ ಒಂದು ಘಳವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಸ್ನೋತ್ಸಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೂ ಆ ನನ್ನ ಸ್ನೋತ್ಸ ವಚನಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂಬ ಅವೃತರಸದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವ್ಯಗಳಾಗಿ ಭವಾತ್ಮರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನಂತಹ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃತ್ತಸಮಾನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಮಸ್ತ ರಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಪರಾದ್ವರಿಂದ ಭಕ್ತನ ಸ್ನೋತ್ಸರ್ಕ್ಯು ಮೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀತಿಯಿಟ್ಟಿ ಘಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರ ಭಕ್ತಪ್ರಾವರ್ಕವಾದ ಸ್ನೋತ್ಸರ್ಗಳಿಂದಂಟಾದ ಪುಣಗಳು ಘಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಮರದ ನರಳು ಬಿಸಲನಲ್ಲಿ ಬಳಿದವರನ್ನು ಕರೆದು ಶ್ರವಣನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮರದ ನರಳನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರಿಗೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಶ್ರಮ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಏತರಾಗಪರವಣಾತ್ಮನ ಸೇವಯೇ ಕರ್ಮಬುಧವನ್ನು ಬಿಸಿಸುವುದೆಂದು ವಾದಿರಾಜರು ತಮ್ಮ ಸ್ನೋತ್ಸರಾಫಲ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೋನಾನೇಶೋನೆತನೆತವಕ್ಕಾಸಿದೇವಪ್ರಸಾದೋ
ವ್ಯಾಪ್ತಂಚೀತಸ್ತನಿಪರನೋವೇಷ್ಟಯೈನಾನನೇತ್ತೋ !
ಅಜ್ಞಾವಕ್ಕಂತದಸಿಭುವನನಂಸನಿಧಿನ್ವೇರಹಾರೀ
ಕ್ಷೇಪಂಭಾತಂಭುವನಸಿಲಕಸತ್ತಭವಂತ್ತಕ್ರೇಷು ॥೨೧॥

೨೧. ತಾ॥ ಓ ದೇವನೇ ! ಯವಾವ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಮಗೆ ಕೋಪಾವೇಶವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯವಾವ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹ (ಶ್ರೀತಿ)ವೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳ ಆಶಗಳನ್ನು

ಬಿಟ್ಟರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪೇಕ್ಷೆ (ಉದಾಹಿಸಬಾವ) ಯಂತ್ರದ್ವಿಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಲೋಕವಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಅಳಿಗೆಗೆ ಅಧಿವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ದೈವಭಾವವು ತಮ್ಮ ಹೇಗೆ ಪರಮಶಾಂತಿಯಂಬಾಗುತ್ತದೆ. ಓ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಲಕದಳೆ ಅಲಂಕಾರ ಸ್ವರೂಪರಾದ ಏತರಾಗಪರವಣಾತ್ಮನೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಮಾಹಾತ್ಮೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಇತರ ರಾಗಾಕಾರಂತರಾದ ಸಂಸಾರ ಆಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗುಂಟಾದೀತು ? ಅವರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಮಾತ್ರೆಯು ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.

ದೇವಸ್ನೋತ್ಸರ್ವಂತಿದಿವಗಳಿಕಾನುಂಡಲೀಗೀತಕೀತಿಂ
ತೋತಾತಿತಾತ್ವಾಂಸಕಲವಿಷಯೆಜ್ಞಾನನುಂತಾತಿಂ ಜನೋಽಯಃ
ತಸ್ಯಜ್ಞೇಮಂನಸದನುಟಿಕೋಜಾತುಜೋಹಂತಿಪಂಥಾ
ಸ್ತತಪಗ್ರಂಥಸ್ವರಣವಿಷಯೇನೈಷವೋಮಂತಿವಂತ್ಯಃ ॥೨೨॥

೨೨. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗಪರವಣಾತ್ಮನೇ ! ಅಪ್ರಸ್ತುತ್ಯಾಯಾ ಸಮಾಧಿಗಳಿಂದ ಗಾನಂವಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕೀರ್ತಿಯಾತ್ಮವರಾಗಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೇ ವಣಿತಿಯಾಗಿ ವಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಜನವು ಸ್ನೋತ್ಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತ್ವರಿಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಸ್ವಾಗಾದಿ ಸಂಪತ್ತನಾಗಲಿ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರುವ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಆ ವಾಗಿವು ಎಂದಿಗೂ ತಟ್ಟಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಕುಟೀಲಮಾರ್ಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ) ಮತ್ತು ಜೀವಾದಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಅದರ ಸ್ವರಣವು ಇತ್ಯಾಶಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಜನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂದೇಹಪಡುವುದಿಲ್ಲ. (ಭಾಗಂತಿಪಡುವುದಿಲ್ಲ.)

ಚಿತ್ತೀಕುರ್ವನ್ನಿರವಧಿಸುಬಿಜ್ಞಾನದ್ವಿಗ್ಯಾಯಿಂರೂಪಂ
ದೇವತಾತ್ವಾಂಯಃಸಮಯಾನಿಯನಾದಾದರೇಣಸ್ತವಿತಿ ।
ಶ್ರೀಯೋನಾಗರ್ವಂಸಬಲುಸುಕೃತಿತಾವತಾಪೂರಯಿತ್ವಾ
ಕಲ್ಪಾಜಾನಾಂಭವತಿವಿಷಯಃಪಂಚಧಾವಂಚಿತಾನಾಂ ॥೨೩॥

೬೪. ತಾ॥ ಓ ಏಕರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಯಾವಮನುಷ್ಯನು ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅನಂತ ದರ್ಶನ, ಅನಂತ ಏಯಿ, ಅನಂತ ಸುಖ ಇವಗಳೇ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿವೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೋತ್ರವರೂಪಾದ್ಯಾಸೋ, ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನು ಆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಸೋತ್ರವಾದಿದ ವಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತವಾದ ಇವರಲೋಕಗಳ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿ ಪೂರ್ತಿ ವಾಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಜಿನಭಕ್ತಿ ಸೋತ್ರಪೂಜಾದಿಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಶೈಯಸ್ತ್ರಾ ಸಿದ್ಧಿಸ್ತುದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಭಕ್ತಿಪ್ರಹ್ರವನಹೇಂದ್ರಪೂಜಿತಪದತ್ತತ್ವಿತ್ತೇತ್ರನೇನಕ್ಷಮಾಃ
ಸೂಕ್ತಜ್ಞಾನದೃಶೋಪಿಸಂಯಮಭ್ರತಃಕೇಽಹಂತे

ಮಂದಾವಯಂ ।

ಅಸ್ಮಾಭಿಸ್ತುವನಜ್ಞಲೀನತುಪರಸ್ತಯಾಧರಸ್ತನ್ಯತೇ
ಸ್ವಾತಾಧಿನಸುಭ್ರಿಷಿಜಾಂಸಮಲುನಃಕಲ್ಯಾಣಕಲ್ಪದ್ರಮನಃ
॥೭೫॥

೬೫. ತಾ॥ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಗ್ಗಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರರೂಪಳಿಗೆ ಪ್ರಜಿ ಸಲ್ಪಟಿ ಪಾದಾರವಿಂದವಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಮ್ಮನ್ನು ಸೋತ್ರವರೂಪವಿವರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಜ್ಞಾನದೃಶ್ಯಾಯಾಲ್ಲ, ಸಂಯಮಧರರು (ಯಂತಿಗಳು) ಕೂಡಾ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮುಂಢರಾದ ನಾವು ಎಷ್ಟುಷಾತ್ರದವರು ? ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನರ್ಕರಿಂದಂ ಭಾವವು. ಹಿಗೆ ತಿಳಿದರೂ ಏತಕ್ಕೂ ಸೋತ್ರವರೂಪಂತ್ರಿಯೇಂದರೆ, ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಸೋತ್ರವನ್ನು ವರಾಡುವ ನೆವರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆ ಭಕ್ತಿಪ್ರಕಾರನೆಯು ಪರಾಧಿನವಾದ ಸಂಸಾರಸಂಖಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಆತ್ಮಾಧಿನವಾದ ನಿತ್ಯಸುಖಿರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೆಂದುಸಂಖಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವ್ಯಕ್ತವಲ್ಲವೇ ? ಇದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯ ಅತಿಶಯವು ತೋರುತ್ತದೆ.

ವಾದಿರಾಜಮನುಶಾಬ್ದಿ ಕಲ್ಪಿತೋಕ್ತೋ
ವಾದಿರಾಜಮನುಶಾಕಾಕ್ಷಿಸಿಂಹಃ ।
ವಾದಿರಾಜಮನುಶಾವ್ಯಕೃತಸ್ತೋ
ವಾದಿರಾಜಮನುಶಿವ್ಯಸಹಾಯಃ ॥ ೭೬ ॥

೬೬. ತಾ॥ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಕರಣಾಸ್ತುಪಂಡಿತರೂ ಈ ಒಕೇಭಾವ ಸೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದ ವಾದಿರಾಜರಿಗಿಂತಲೂ ಕೇಳಾದವರು. ಸಮಸ್ತ ತರ್ಕಶಾಸ್ತುಪಂಡಿತರೂ ವಾದಿರಾಜರಿಗಿಂತ ಕೇಳಾದವರು. ಉತ್ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕವಿಗಳೂ ವಾದಿರಾಜರಿಗಿಂತ ಕೇಳಾದವರು. ಮಂತ್ರಭವ್ಯಾತ್ಮಿಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡ ವಾದಿರಾಜರಿಗಿಂತಲೂ ಕೇಳಾದವರೇ ಹೂರತು, ಯಾರೂ ಇವರಿಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ. “ಓ ಪಂಡಿತಮೈನ್ಯ ರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರಂಗಳಿರಾ ! ಸಕಲ ವಿದ್ವಾಪಂಡಿತರಾದ ವಾದಿರಾಜರಿಗಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಈ ಸೋತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಗಳು ವಾತ್ರಾಯಂದಿಂದ ದೋಷವನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇದಿರಿ” ಎಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೂಸ್ವರ ಅತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಈ ಕವಿಶ್ಲಾಘಾರೂಪವಾದ ತೋಳಿಕ್ವಾರಿಸಿದೆಯೇ ಹೂರತು ಅತ್ಯಪ್ರಶಂಸಿಯಲ್ಲ. ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಭವ್ಯಾತ್ಮರು ಭಾವಿಸಲಿ.

॥ ಇತಿ ವಾದಿರಾಜಕೃತಂ ॥

ಒಕೇಭಾವಸೋತ್ರಂ.

॥ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಕವಿಕೃತಂ ॥

ವಿಷಾದಹಾರಸ್ತೋತ್ರಂ

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ
ಕಾಂತಿ

ಸ್ತಾತ್ಮಿಂಭಿತಃಸರ್ವಗತಃಸಮಸ್ತ
ವಾಯಾಪಾರವೇದಿವಿನಿವೃತ್ತಂಸಂಗಃ ।
ಪ್ರವೃದ್ಧಕಾಲೋಪ್ಯಜರೋವರೀಣಃ
ಪಾಯಾದಪಾಯಾತ್ಮರುಃಪ್ರರಾಣಃ ॥ ೧ ॥

೧. ತಾ॥ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯಕವಿಯ ಆದಿತೀಥ್ರಂಕರರಾದ ಶ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ತಾಮಿಯಾದ ಸಮಸ್ತ ಸಂಸಾರಿಜೀವಗಳನ್ನು ನಾನಾ ದಂಬಾಸ್ತದವನಿಸಿದ ಕರ್ಮಬಂಧವೆಂಬ ಅಪಾಯವನ್ನು) ತಟ್ಟಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಿಂಬಾದಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರದ ಹೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಪಾಚಾರ ಪೂರ್ವವಾದ ಮಂಗಳವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಿತೀಥ್ರಂಕರರು ಎಂಹಡವೆಂದರೆ ಅನಂತ ಸುಖಿಕ್ಷಾನಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮರೂಪ ಪೂರ್ಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಆಹಂತ್ಯಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಳಾನಾಜ್ಞೀಯಂ ಮೂಲಕ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದವರು, ಸಮಸ್ತ ವಾಯಾಪಾರವನ್ನು ತಿಳಿದ ಸರ್ವಜ್ಞಸ್ವರೂಪರಾದವರು, ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ವಾದಿದವರು ಒಹಳ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ಕಾಲಪುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಏಂಟಿಲ್ಲದವರು, (ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಾದಿದುಃಖಗಳಿಲ್ಲದವರು) ಸರ್ವ ದೇವಾದಿ ಪೂಜಿತರಾದವರು, ಇಂತಹ ಪೂರಾತನ ಪೂರಂಡರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ತಾಮಿಯು ಅಪಾಯಭೂತವಾದ ಕರ್ಮಬಂಧವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸಮಸ್ತಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ ಎಂಬಾದಾಗಿ ಮಂಗಳಪೂರ್ಣಿಸಾ.

ಪರ್ವಿರಜಿಂತ್ಯಂಯುಗಭಾರವೇಽಕಃ
ಸ್ತೋತ್ರಂವರಹಂರೋಗಿಭಿರಹ್ಯತಕ್ರಃ ।
ಸ್ತುತೋಽದ್ಯನೇಸಾವೃಷಭಿಂಸಭಾನೋಽಃ
ಕಮಪ್ರನೇತೇವಿಕತಿಸ್ತದೀಪಃ ॥ ೨ ॥

೨. ತಾ॥ ಯಾವ ಶ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ತಾಮಿಯವರು ಹೊದಲು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜಾಗಳಿಗೂ, ಸರ್ವೀಂದ್ರಿಯಸುವಿಕರವಾದ ಭೋಗೀವಿಷಭೋಗವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಂಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದರಾಂಗಕಲ್ಪವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಕಾಲಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಲು ಇತರಿಂದ ಅಚಿಂತ್ಯವಾದ ಅಸಿ, ಮಹಿಕ್ಷಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ವಿದ್ಯಾ, ಶಿಲ್ಪಗಳಿಂಬ ಅರುಪ್ರಕಾರವಾದ ಯುಗಭಾರ (ಜೀವನೀಭಾಯ)ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ, ಮಹತ್ವ ಮಹಾಯೋಗಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸ್ತೋತ್ರವಾಡಲಿಕ್ಕರಾದ ಈ ಅದಿಜನೇಂದ್ರರನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಸ್ತೋತ್ರವಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕವಾದ ಆದಿಜನೇಂದ್ರ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವೆ ಎಂದರೆ, ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶದಯಿರುವಲ್ಲಿ ದೀಪವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶ ಸುವ್ಯಾದಿಲ್ಲವೇನು? ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಅಂತಹ ಆಶಕ್ತಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ತತ್ವಾಜಿಕಕ್ರಃಕಸಾಭಿವಾಸಂ
ನಾಹಂತ್ಯಜಾವಿಸ್ತುನಾನುಬಂಧಂ ।
ಸ್ವಲ್ಪೀಎನಜೋಧೀಎನತತೋಽಧಿಕಾಥ್ರಂ
ವಾತಾಯುನೇನೇವಿರೂಪಯಾವಿಂ ॥ ೩ ॥

೩. ತಾ॥ ಓ ಆದಿಜನೇಂದ್ರರೇ! ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರವಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಶತ್ರಣಾಗಿದ್ದರೂ ದೇವೇಂದ್ರನೂ ಕೂಡ ತಾನು ಸ್ತೋತ್ರವಾಡಲು ಸಮರ್ಥನೆಂದು ಗರ್ವಪಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡುಪುಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಪಜಾಸ್ವಲ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಷಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಒಂದು

ಗೊಂಕ್ಕದಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದಲ್ಲವೇ ? ಸಣ್ಣ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡವಸ್ತುವೂ ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದರ್ಥವು.

ತ್ವಂನಿಕ್ಷದ್ರುಸರ್ಕಲ್ಯಿರದ್ವಕ್ಷೋ
ವಿದ್ಧಾನಿಕೀಷಂನಿವಿಲ್ಯಿರವೇದ್ಯಃ ।
ವಕ್ತುಂಕಿಂಬಾಕ್ಸಿದ್ವತಜತ್ಕರ್ಕಃ
ಸ್ತುತಿಸ್ತತೋಕ್ಕರಾತನಾಸ್ತಃ ॥ ೫ ॥

೬. ತಾ॥ ೬ ಆದಿಜನೇಂದ್ರರೇ ! ತಾವು ಕೇವಲಜ್ಞನವೆಂಬ ನೇತ್ರದಿಂದ ಸರ್ವವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಲಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿರಲ್ಲ. (ಎಲ್ಲರೂ ತಮನ್ನ ನೋಡಲು ಶಕ್ತಿರಲ್ಲ.) ತಾವು ಸಮಾಸ್ತವನ್ನೂ ತಿಳಿದವರು, ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ತಮನ್ನ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರಢ ಲೋಕವು ಅನಂತಕ್ಷಣಾದಿಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪರಾದ ತಮನ್ನ ತಿಳಿಯಲು ಶಕ್ತಿವಲ್ಲ. ತಾವು ಎಮ್ಮೆ ಪರಿಷಾಳಿತಾರ್ಥವರು, ಮತ್ತು ತಮನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾದದ್ದುಂದಂ ಹೇಳಬಹುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಶಕ್ತಿಯಂಬ ವಹಾತೇ ತಮಗೆ ಸ್ತೋತ್ರವಾಗಿರಲಿ. ಅಂದರೆ ತಮನ್ನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ವಹಾಡುವದಕ್ಕೆ ನವಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಹಾತೇ ತಮಗೆ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲೆಂದು ಕವಿಯ ಭಾವವು.

ವ್ಯಾಪೀದಿಕಂಬಾಲಮಿವಾತ್ಮದೋಹೈ
ರುಲಾಘಂಕಾಂಲೋಕನುನಾಪಿಪಸ್ತಾಂ ।
ಹಿತಾಹಿತಾನ್ನೇಷಣಮಾಂದ್ಯಭಾಜಃ
ಸರ್ವಸ್ಯಜಂತೋರಸಿಬಾಲವೈದ್ಯಃ ॥ ೬ ॥

೭. ತಾ॥ ೭ ಏತರಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಬಾಲಕನಂತೆ ತನ್ನ ದೋಪ (ಪಾಪಕ್ಕತ್ತ)ಗಳಿಂದ ಬಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ (ರೋಗದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ) ಈ ಸಂಸಾರಲೋಕವನ್ನು ವೈದ್ಯನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಒಳ್ಳಿಯಂ ಸಿದ್ಧಾಪಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿತಾಹಿತವನ್ನು ತಿಳಿಯಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು (ರೋಗಿಯನ್ನು) ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಬಿಡಂಗಡೆ ವಹಾಡಂವನೋ ಹಾಗೆ ತಾವು ಮೈಕ್ಕಿಸಿದ್ದಿಗೆ ಸಾಧಕ

ವಾದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುದಂದ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಬಾಲವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದಿರಿ.

ದಾತಾನಿಹತಾದಿವಸಂವಿವಸ್ತ್ವ
ನದ್ರಾಜಂತಿಂಬಂತದರ್ಶಿತಾತಃ ।
ಸವ್ಯಾಜನೇವಂಗನುಂತಕ್ಯತಕ್ತಃ
ಕ್ಷಣೇನದತ್ಪಿಂವಂತನತಾಯಂ ॥ ೭ ॥

೮. ತಾ॥ ೮ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಸೂರ್ಯನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಸುಮುನೆ ಈ ಹೊತ್ತು, ನಾಳಿಯೆಂಬಿದಾಗಿ ಅಶೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಿ ನವವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಇಂದು ನಾಳಿ ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸೂರ್ಯಸ್ತ ಮಾನವ ಮೂಲಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನು ಹೇಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಾಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಬಿದಾಗಿ ಈಹೊತ್ತು ನಾಳಿ ಎಂಬ ಕಾಲವನ್ನೇ ನವವಾದಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಕಾಲವನ್ನು ತಳ್ಳುವನೋ ಹಾಗೆ ಸೂರ್ಯನೂ ಕೂಡ ಕಾಲವನ್ನು ತಳ್ಳುವ ದೇವನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತಂ ಯಾರಿಗೇನನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಎಂತ್ತು ತೆಗೆಯಲು ಶಕ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರ್ಥವು, ಈ ಏತರಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ತಾವಾದರೋ ನಮಸ್ಕರಿಸಂವ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಾದಭಕ್ತಯೇ ಸಮಸ್ತ ಇಪ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಭಾವವು.

ಉಪೈತಿಭಕ್ತಾಪ್ಯಸುಮುಖಸ್ತಾನಿ
ತ್ವಯಿನಸ್ತಭಾವಾದಿನಮುಖತ್ವದುಃಖಂ ।
ಸದಾವದಾತದ್ವಾತಿರೀಕರೂಪ
ಸ್ತುಯೋಸ್ತ್ವಮಾದಕರಾಜನಾವಭಾಸಿ ॥ ೮ ॥

೯. ತಾ॥ ೯ ಜರ್ನಾಜನೇ ! ಯಾವಂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಮುಕಿ (ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಂದಹಾಸದೊಡಗಿದದ ಮಲಿ) ನಾಗಿ ತಮ್ಮ

ಸಮಾಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ಭಕ್ತನು ಒಂದುಮಣಿಗೆ ಸಕಲ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಂವನು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭವಾತ್ತನು ಸ್ವಭಾವ ದಿಂದಲೇ ವಿಮುಖನೋ (ಅನಾದರದಿಂದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವನ್ನೇ ಮಾಡಿರುವನೋ) ಅಂತಹವನು (ನರಕತಿಂಗಳಲ್ಲಿ) ಫೂರ್ಧರದೂ ಲಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು. ತಾವು ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿ ಸಕಲ ದೋಷರಹಿತ ನಿರ್ಮಾಲ ಏತರಾಗ ಪರವಾತ ಸ್ವರೂಪರಾದುದರಿಂದ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿಯೂ, ಅಭಕ್ತನಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಷ್ಕಷ್ಟಪಾಠರಾಗಿ ಒಂದೇರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಲವಾದ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿತ್ತೀರಿ. ಕನ್ನಡಿಯು ಮಂಬಿದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕಾರವನ್ನೇ ತೋರಿಸುವುದು. ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೇ ತೋರಿಸುವುದು. ಸೌಂದರ್ಯವಿಕಾರಗಳುಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಪರಾರ್ಥನಿಷ್ಪತ್ವಾದುವುಗಳೇ ಹೂರತು, ದರ್ಪಣನಿಷ್ಪತ್ವಾದುವುಗಳಲ್ಲ. ಅದರಿಂತೆ ಸುಖಿದೇಹಾನುಭವಗಳು ಭಕ್ತಾಭಕ್ತರಪರಿಶಾಮನಿಷ್ಪತ್ವಾದವುಗಳೇಂದು ಭಾವವು.

ಅಗಾಧತಾಣಿ ಇಸ್ವರ್ಯತಃಪರೋಽಧಿ
ನೇರ್ವೀರೋಽತ್ತಮಂಗಾಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರ್ಯತ್ರಿ
ದ್ವಾಜಾಪ್ರಾತಿಶ್ಯಾಮೈಪ್ರಾಣತಾತಿಧೈವ
ವ್ಯಾಪಕವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಭುವನಾಂತರಾಣಿ ॥ ೪ ॥

೫. ತಾ॥ ಈ ಜಿನಾಧರೇ! ಸವಳದ್ರಕ್ತಿ ಆಳಿದಂಬ ಗುಣವು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಎತ್ತರದಾಗಿರುವುದು ಮೇರುಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಗುಣವಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಆಕಾಶಗಳಿಗೆ ದಷ್ಟವಾಗಿರುವಿಕೆ (ವಿಶಾಲತೆ) ಎಂಬ ಗುಣವು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಣಗಳು ಅಯಾರಂ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಗಂಭೀರಭಾವವೂ, ಉನ್ನತತ್ವ (ಎಲ್ಲರಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮಪ್ರಾಗಿರುವ) ಗುಣವೂ, ಕೇವಲಚಾಳನವೂಲಲಕ ಲೋಕಾಂತರ (ಸ್ವರ್ಗಾದಿ)ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಗುಣವೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಗುಣಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಾತಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಆಗೋಚರವಾದ ತಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ಹೊಗಳಿಂತಕ್ಕೆ ರಾದಾರೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಅನಂತಚಾಳನವೇ ಆಕಾರವಾಗಿವುಳ್ಳ ಪರವಾತ್

ಸ್ವರೂಪರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೇವಲಚಾಳನವೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವೆಂದು ಮುಖ್ಯಭಾವವು.

ತವಾನವಸ್ಥಾಪರಮಾರ್ಥಕತ್ವೀಂ
ತ್ವಯಾಸಗಿತಃಪುನರಾಗಮತ್ತಾ ।
ದೃಷ್ಟಂವಿಹಾರಿತ್ವಾಪ್ಯಾಸ್ಯನ್ಯಾಸೀ
ವಿರುದ್ಧವೃತ್ತೋಽಧಿಸಮಂಜಸತ್ವಂ ॥ ೫ ॥

೬. ತಾ॥ ಈ ಜಿನೇಶ್ವರನೇ! ತಮ್ಮ ಪರಮಾರ್ಥ ತತ್ತ್ವವು ಅವಧಿಯಲ್ಲದ್ವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸ್ವಾದಿಸಿ, ಸ್ವಾದಸ್ತಿಸಿ, ಸ್ವಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ, ಸ್ವಾದವಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಾದಸ್ತಿವಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ವಾದಸ್ತಿಪಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ವಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತಿವಕ್ತವ್ಯಂ ಎಂಬೆ ಸ್ವಾದಾದಸ್ತಿಯಾದಿ ಜೀವಾದಿಸಮಸ್ತತತ್ವಗಳೂ, ಅಸ್ತಿತ್ವನಾಸ್ತಿತ್ವಾದಿರುದ್ದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವುಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವನಾಸ್ತಿತ್ವಾದಿರುದ್ದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಲ್ಲ. (ಇದು ಜೀವಾದಿತತ್ವಗಳ ನಿಜಂದೊಂದೇ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಲ್ಲ.) ತಾವು ಮನ್ಯಿರುನ್ನು ಹೊರಿದ ಅತ್ಯನು ಪ್ರಾನಃ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಧಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯನನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿ, ಅಪ್ರತಿಕ್ಷೇಧವಾದದ್ದನ್ನು ಅಪ್ರತಿಕ್ಷೇಧಿದಿ, ಇದು ಲೋಕವಿರುದ್ದವಾದ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಪಂಚೀಂದ್ರಯಗಳಿಂದ ಅನಂಭವಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ತ ಒಂದುಮಣಿಗೆ ಸುಖಿವನ್ನು ಅಸ್ತಿರವನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅಸಾರವನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅತಕ್ರಾಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ಕೊನಗೆ ದುಃಖಿರೂಪವನ್ನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಯಾಸಿ ತಪೋವಿಹಿಮೆಯಿಂದ ಘಾತಿಕಮರ್ಮಗಳಿಂಬ ಅತ್ಯಶತ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿ, ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ವಿಷಯ, ಸುಖಿರೂಪವಾದ ಮುಕ್ತಯನ್ನೇಸ್ತಿಸಿದರೆಂದರ್ಥ. ತಾವು ಲೋಕಾನುಭವ ವಿರುದ್ದವಾದ ಅಂಶಾಂಶಕ್ರಾಗಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯತತ್ವಸ್ಥರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಕ್ರಮಾಂಶಪರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಕರ್ಮಬದ್ಧರಾದ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ತೆಜಿಸಿ, ನಿತ್ಯನಿಬಾರಧ ನಿರುಪಮಾನವಿರೂಪವಾದ ವೋಕ್ಕಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರುತ್ತಿರೆಂದು ಭಾವವು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜಸ್ತುತಿಯೆಂಬ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಸ್ವತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ವರಸ್ವದಗೋಽಭವತ್ತೈನತಸ್ಸಿ
ಸ್ವದ್ವಾಽಿಕಾತ್ಮಯಿದಿನಾಮಾತಂಭುಃ ।
ಅತೀತಬ್ರಂದೋಪಹತೋಽಪಿನಿಷ್ಟಃ
ಕಂಗ್ರಹ್ಯತೇ ಯೇನಭವಾನಜಾಗಃ ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗನೇ ! ಭೋಗೋಪಭೋಗಕುಲಿಗಳನ್ನು
ನಿಶ್ಚಯಪರಿತ್ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶುಕ್ರಧಾಂಸವಂಬ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ತಾವೇ ಕಾಮ
(ಮೋಕ)ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಯಪವಾಗಿ ದಹಿಸಿದವರು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಮನನ್ನು
ಜಯಿಸಿದವರಂ ತಾವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಾಾಯವಾಗಿರಲು, ಕಾಮನೆಂಬೊಬ್ಬ
ನನ್ನ ಸುಟ್ಟಿ ಬಿಂದಿವಾಡಿ ಆ ಬೂದಿಯನ್ನು ಮೇಗಿ ಲೇಪನವಹಿಡಿಕೊಂಡ
ಅವಂಗಿಳ ರೂಪವಾದವನನ್ನು ತಂಭು(ಸುಶೋತ್ಸತ್ತಿಸ್ತಾನ)ವೆಂದು ಯಾವ
ಜ್ಞಾನಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ? ಆ ಶಿವನಾದರೋ ಹೇಸರಿಗೆ ಕಾಮದಹನಮಾಡಿ
ದವನೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನಧರ್ಮ ಶರೀರವನ್ನೇ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ.
೧೦ತಹ ಕಾಮುಕನು ಹೇಗೆ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮೋಹಿಸುವಿವನ್ನುಂಟಿಮಾಡುವ ತಂಭು
(ತಂ ಸುಖಿಂ, ಭವತ್ಸ್ಯಾದಿತಿ, ತಂಭುಃ) ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವನು ? ಮತ್ತು
ನೆಗ್ಗಿಲುಮುಳ್ಳು ಕಾಲಿಗೆ ಚೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಜನಸಮೂಹದಿಂದ ಬಾಧಿಸ
ಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರೂ, ಬೃಂದಾವನ ಸಮಾಪ ಸಂಕೊರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಯಾವನು
ಮಾಲಿನ್ಯೋ, ಅಂತಹ ಲಷ್ಣೀರವುಣಿನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನೆಂಬರ್ಥವುಳ್ಳ
ವಿಷ್ಣು (ಮೇತ್ರಿ, ವಾತ್ಪ್ರೋತೀತಿ, ವಿಷ್ಣುಃ) ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವನು ?
ಆದುದರಿಂದ ತೋಕ, ಮೋಹ, ಭಯ, ನಿದ್ರಾದ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿದವ
ರಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಜ್ಞರಾಗಿಯೂ, ಏತರಾಗರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ
ಮಾತ್ರ ತಂಭು ತಬ್ಬಾರ್ಥವೂ, ವಿಷ್ಣು ತಬ್ಬಾರ್ಥವೂ, ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ
ದೇವರಾಗಳಿಂತಲೂ ಏತರಾಗ ಜಿನೇಶ್ವರನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸನೀರಜಾಸ್ವಾಯಿದಪರೋಽಭವಾನಾಪ್ಯ
ತದ್ವಾಽಷಕೀತ್ಯಾವನತೀಗಂಜಿತ್ವಂ ।
ಸ್ವತೀಂಬುರಾಶೀಮರ್ಹಿನಾನದೇವ
ಸೋಽಕಾಪವಾದೇನಜಲಾಶಯಸ್ಯ ॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗಪರವಾತ್ಮನೇ ! ಇತರ ದೇವರಾಗಳು ಕರ್ಮ
ಗಳಾಗಿಯಾದರೂ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಕರ್ಮರಹಿತರಾಗಿಯಾದರೂ ಇರಲಿ ಅವರ
ದೊಷವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದಲೇ ತಮಗೆಂದು ಗುಣತ್ವವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ಹೇಗೆಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ, ಕಪ್ಪೆ, ಸರೋವರ ಮುಂತಾದ ಜಲಾಧಾರ
ಪ್ರದೇಶವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರುಳ್ಳದ್ವಿಂದು ಇದ್ದ ಯಥಾಸ್ಯಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ
ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿಮೆಯು ಹೆಚ್ಚಿತ್ವದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಮಾಹಿಮೆಯು
ಸ್ವತನ್ನಿಧ್ವನಿಯಾಗಿ ತಾವು ಸರ್ವಗುಣಾಕರರೆಂಬುದು ಸ್ವತನ್ನಿಧ್ವನಿಯಾಗಿ
ವಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಕರ್ಮಸ್ವಿತಿಂಜಂತುರನೇಽಭಾವಿಂ
ಸಯಂತ್ರಮುಂಸಾಜಪರಸ್ವರಸ್ಯ ।
ತ್ವಂನೇತ್ತಭಾವಂಹಿತಯೋಽರ್ಭವಾಭಾಃ
ಜಿನೇಂದ್ರನಾಂನಾವಿಕಯೋರಿವಾಖ್ಯಃ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಓ ಜನೇಂದ್ರರೇ ! ಜೀವನು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಶಿಭಾ
ರುಭ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಕರ್ಮಗಳು
ಜೀವನಿಗೆ ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾದ ಗತಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಜೀವ ಮತ್ತು
ಕರ್ಮಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
ಜೀವನು ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ಪ್ರಣಾಪಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಆ ಪ್ರಣಾಪಾಗಳು ಜೀವನ ನಾನಾ ಜನ್ಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ
ಅಂಬಿಗಳು ಹರಿಗೋಲನ್ನು (ಹಡಗನ್ನು) ದಡತಲುಪಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹರಿಗೋಲು
ಅಂಬಿಗಳನ್ನು ದಡತಲುಪಿಸತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮಂದರ
ದಲ್ಲಿ ಜಿಃವ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಿರದೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಒಯ್ಯಿತ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ
ತಾವು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಸಂಖಾಯಂದುಃಖಾಧಿಗುಣಾಯಂದೋಽಷಾ
ಧನಾರ್ಥಯಾವಾಪಾನಿಸಮಾಜರಂತಿ ।
ತೈಲಾಯೆಬಾಲಾಸ್ಯಿಕತಾಸಮಂಹಂ
ಸಿಷಿಂದಯಂತಿಸ್ಯಾಪಿನುತ್ತದೀಯಾಃ ॥ ೧೨ ॥

೧೯. ತಾ॥ ೬ ದೇವನೇ ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿದವರು ಸ್ವಗಾರದಿ ಸುಖಿಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದೂರಿಗಳನ್ನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೋಷಗಳನ್ನು ಅವರಿಸಿ ಗೂಡಾವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮವು ಬರುತ್ತೇದೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರಥಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿ ಗೂಡಾಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ಆಡಿಸುವ ಅಜ್ಞನಿಗಳಿಂತೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅರ್ಹಂತರು ಅಪ್ರಾಣಮಾಡಿರುವ ದಾನಪೂರ್ಣಾಕಾಶಪರಸ್ಯ ಬಿಂಬಿ ಏಂಥಾಯೇವಗುರು ಶಾಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಃಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಡುವ ದಾನಪೂರ್ಣಾಕಾಶಪರಸ್ಯ ವ್ರತ ಮುಂತಾದವ್ಯಾಳು ಮರಳಿನಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ನಿಷ್ಪಾಲಗಳಿಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಯವು.

ವಿಷಾಪಹಾರಂನುಂಕಿನ್ವಾಷಧಾನಿ
ನುಂತ್ರಂಸನುಂದ್ವಿಕೃರಸಾಯಂನಂಚ ।
ಭಾರವ್ಯಂತ್ಯಹೋನತ್ತುನಿತಿಸ್ವರಂತಿ
ಪಯೋಽಯಾನಾಮಾಸಿತವೈನತಾನಿ ॥ ೧೪ ॥

೨೦. ತಾ॥ ೭ ಭವರೋಗವೈದ್ಯನೇ ! ತಮ್ಮ ಪಾಹಿಮೆಯನ್ನು ರಿಯದ ಮೂರ್ಧಾತ್ಮಕರು ಮಣಿ ಜಿಷಧ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ರಸಾಯನ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ವಿಷವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಗಳಿಂದಂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಜ್ಞರಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಶಕ್ತರಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಾವು ವಿಷವರಿಹಾರವಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಪರೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಭಾರ್ಯತಿಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಾಶ್ಚಯ ! ಮಣಿ, ಮಂತ್ರ, ಜಿಷಧ, ರಸಾಯನ ಈ ಸಮಸ್ತವೂ ತಮ್ಮ ಪಯೋಽಯಾನಾಮಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಭಕ್ತಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವವಿಗೆ ಸಕಲ ವಿಷತ್ತುಗಳೂ ಪರಿಹಾರಮಾಗುತ್ತವೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಯವು.

ಚಿತ್ತೀನಕಂಚಿತ್ತೈತವಾನಸಿತ್ತಂ
ದೇವಕೃತ್ತೀತಸಿಯೇನಸರ್ವಂ
ಹಸ್ತೀಕೃತಂತೀನಂಜಗದ್ವಿಜಿತ್ತಂ
ಸುಖೀನಂಜಿವತ್ತಿಷಿಜಿತ್ತಭಾರ್ಯಃ ॥ ೧೫ ॥

೨೧. ತಾ॥ ೮ ವೀತರಾಗನೇ ! ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸದವರಲ್ಲ. (ಭಕ್ತರಾದವರು ಯಾವ ಪೂಜಾಸ್ವೋತ್ತರನವನ್ನಾಗಳನ್ನು ವಣಿದರೂ ಇವನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ್ವರಿಂದ ಇಂತಹ ಘಲವನ್ನು ಪಡೆಯುಲಿ, ಇವನು ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ದೂರಿವನ್ನನುಭವಿಸಬಿ ಎಂಬ ಯಾವ ಭಾವವನ್ನೂ ತಾವು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ). ಯಾವನು ತಮ್ಮನ್ನು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ (ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೋ) ಅಂತಹವನು ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತನೇ ಸುವಿಷಾಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿರತಕ್ಕವಾದರೂ (ತಾವು ವೀತರಾಗರಾದುದರಿಂದ ಉದಾಹಿಸಿರಾಗಿದ್ದರೂ) ಸಮಸ್ತ ಸುಖಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ! ವೀತರಾಗಭಿಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ತನ್ನ ಶಂಖ ಪರಿಣಾಮ ದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಸುಖಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂದು ಸಮಾಧಾನವು. ಇತರ ದೇವರುಗಳು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಪೂಜಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿ ಘಲವನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂದು ಹೇಳುವರು. ವೀತರಾಗದೇವನು ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಆವರಪರ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆಯಂದು ವೀತರಾಗಮಿಮೆಯು ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶ್ರಿಕಾಲತತ್ತ್ವಂತ್ಯನುನ್ವೈಸ್ತ್ರಿಲೋಕೀ
ಸಾಂಪ್ರಾತಿಸಂಬ್ರಾಂತಿಯೇರ್ವಿನಾಷಾಂ ।
ಚೋಧಾಧಿಪತ್ಯಂಪ್ರತಿನಾಭವಿಷ್ಯಂ
ಸೈನ್ಯೇಷಿಜೇದಾಷ್ಟಸ್ಯಂದಮೂನಷೀದಂ ॥ ೧೬ ॥

೨೨. ತಾ॥ ೯ ಸರ್ವಜ್ಞಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ತಾವು ಭಂತಭಿವಿಷಯದ್ವಾರ್ತೆ ಮಾನ ರೂಪವಾದ ಕಾಲತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಿರಿ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಷ್ಯ, ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಮೂರಂಬ ಸಂತೋಷಿಯನ್ನು ಕ್ಷಮಾಪಿಸಿದಂದರಿಂದ ಸರ್ವಕಾಲದ ಜ್ಞಾನವೂ ಸರ್ವಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಮತ್ತೂವತತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಕಾಲತತ್ತ್ವವು ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತಹದಾರೂ ಜಡತತ್ತ್ವವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರುಲೋಕಗಳೂ ಜಡರೂಪಗಳಾಗಿವೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಇವರದ್ದೂ ಸರ್ವಜ್ಞ ತೇಗೊ ಸರ್ವಸ್ಯಾಮಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಸರ್ವಲಕ್ಷ್ಯಾತ್ಮಕ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತಜ್ಞನಾದಿ ನಿಜಗಣಾಪ್ಯಕ್ಷಗಳಿಂದ ವಿರಾಜವಾಹನರಾದ ತಾವು ಹೊರತು ಇತರರಂ ಹೇಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಾದಾರು ಮತ್ತು ಸರ್ವಸ್ಯಾಮಿಯಾದಾರಿಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಯಾವು.

ನಾಕೆಸ್ಯಾಪತ್ಯೈಪರಿಕರ್ಮರನ್ಯಂ
ನಾಗಮ್ಯರೂಪಸ್ಯತಪೋಪಕಾರಿ ।
ತಸ್ಯೈವಹೇತುಸ್ಯಸುಖಸ್ಯಭಾನೋ
ರುದ್ರಿಷ್ಟತಪ್ಯತ್ರಮಿವಾದರೀಣ ॥೧೬॥

೧೬. ತಾ॥ ೪ ಏತರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ! ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಧವರ್ಣಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕಲ್ಯಾಂದರುಗಳು ತಮಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಚೂಳಾಲಂಕಾರಾದಿ ವಿಭವಗಳು ಆ ಇಂದ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ತರೋತ್ಸರ ಶ್ರೀಯಸ್ವಿಗೆ (ಪೃಣಿಬಂಧಕ್ಕೆ) ಕಾರಣವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ನಿರಾಕಾರರಾದ ತವರೀಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೇನೂ ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ವನಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಸ್ಯಾಮಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದವರಿಗೆ ಪೃಣಿಬಂಧವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದ ಭಿಪೂರ್ಯಾಯಾವು.

ಕೋತ್ಯೇಷ್ಠಕಸ್ತ್ಯಂಕ್ಯಂಸುಖೋಪದೇತಃ
ಸಚೇತ್ತಿಮಿಚಾಪ್ರತಿಕೊಲವಾದಃ ।
ಕಾತ್ಯಾಸ್ಯಾಪತ್ರಾಸರ್ವಜಗತ್ತಿಯಂತ್ಯಂ
ತನೋಯಿಧಾತಪ್ಯಂನಂವಿಜಂತೇ ॥೧೭॥

೧೭. ತಾ॥ ೫ ಏತರಾಗನೇ! ಸರ್ವಸ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಗವನ್ನು ತೊರಿದಂತಹ ತಾವೆಲ್ಲಿ? ಸರ್ವಾತ್ಮಗಳಿಗೂ ಶ್ರೀಯಸ್ವಿನ ವಾಗ್ಯವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪದೇಶಿಸುವುದೆಲ್ಲಿ? ಆ ಉಪದೇಶವಾದರೂ ಸರ್ವಾತ್ಮಗಳಿಗೂ ಇವ್ವಾದ ಸಂಸಾರಭೋಗವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಇಸ್ಕೆಗೂ ವಿರೋಧ ಕ್ರಮವಷ್ಟುದ್ವಾಗಿದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ

ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಸ್ಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಪದ್ಧಾವರೇ ಹೊರತೆಂ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಯಾರೂ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಇಚ್ಛಾಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದೆಲ್ಲಿ? ಅಂತಹ ಪ್ರೇರಾಗ್ಯಪ್ರಧಾನವಾದ ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜಗತ್ತಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದೆಲ್ಲಿ? ಅಂದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರೇರಾಗೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತೇ ಪ್ರೀತಿಪದು ತ್ವರಿತ, ಇವು ಬಹಳ ಅಕ್ಷಯ! ಅದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಂಭೀರಸ್ವಭಾವಗುಣಾತಿಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಗೆಯೇ ಸರಿಯಾದು ನಿವೇಷನೆ ಮಾಡಲಷಕ್ತವೇದು ಭಾವವು.

ತುಂಗಾತ್ಮಲಂಯೈತ್ತದಕಂಜನಾಷ್ಟ
ಪ್ರಾಪ್ಯಂಸಮ್ಯಾದಾನ್ಯಧನೇತ್ತರಾದೇಃ ।
ನಿರಂಭಸೋಪ್ರಾಪ್ತತಮಾದಿನಾದ್ರಿ
ಸ್ವೇಕಾಃಿಸಿನಾಽತಧಾಸಿಂಹಯೋಧೀಃ ॥೧೮॥

೧೮. ತಾ॥ ೬ ಏತರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ! ಬಹಳ ದರಿದ್ರನ ದೇಸಿಯಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಹೊದಲಾಗುವುದೋ ಆ ಪ್ರಯೋಜನವು ಐಶ್ವರ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಕುಬೇರನ ದೇಸೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪಡೆಯಲಿಸಾಧ್ಯ. ಹೇಗೆಂದರೆ ನಿರಿಷ್ಯಾದ ಸ್ಯಾಮಾಗಿವ್ವರೂ ಅತ್ಯಂತ ತಮಾದ ಬೆಟ್ಟಿಂದ ನದಿಯಂ ಹುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ನಿರು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಮಾಧಿದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಯಾವ ನದಿಯೂ ಹೊರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏತರಾಗರಾಗಿ ಸಮೇತಕ್ಷಯ್ಯ ದೇವರಾದ ತಮ್ಮಂದ ಆಗುವ ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣವು ಮತ್ತಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವುಳ್ಳ ದೇವರಾಗಳಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಪೂರ್ಯಾಯಾವು.

ಶ್ರೀಲೋಕ್ಯಸೇವಾನಿಯೈನಾಯೆದಂಡಂ
ದಧ್ಯೇಯಂದೀಂದೇಲ್ಲನಿಸೆಯೇನತಪ್ಯಃ ।
ತತ್ತ್ವಾತಿಹಾಯಾಂಭವತಃಕುತಸ್ಯಂ
ತಪ್ಯನುರಯೋಗಾದೃವಿಷಾತನಾಸ್ತು ॥೧೯॥

೧೯. ತಾ॥ ೭ ಅಹಂತರೇ! ತಮ್ಮ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೌಧಮೇಂದ್ರನು ವಿನಯಗುಣದಿ ಮೂರುಲೋಕದ ಭವ್ಯಪೂರ್ವ

ಗಳನ್ನು ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿದಂತೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ವಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ವರ್ಗ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗುತ್ತಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವ ದರ್ಶನವಾಡಿಸುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಾಗಿ ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂ ಸೇವಕನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಇಂದ್ರನ ದ್ವಾರಪಾಲಕತ್ವವನ್ನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿಹಾಯ್ಯ ಸಂಪತ್ತನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸೇವಕ ವ್ಯಾಪಾರವು ಇಂದ್ರ ನಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೋರತು ತಮ್ಮದು ಹೇಗಾದೀತು? ಆ ಇಂದ್ರನು ಮಾಡುವ ಸೇವೆಗೆ ತಾವು ಪಾತ್ರರಾದುದರಿಂದ ಆ ಸೇವೆಯು ತಮ್ಮದಾಯಿತು. ಈ ಭಾವದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿಹಾಯ್ಯವೆಂಬ ಮಾತು ಇಂದ್ರನು ಮಾಡುವ ಸೇವೆಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತುದ್ದಾಗಿದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯುಂಬುದು ಸೇವಕ, ಸೇವ್ಯ ಇವರಿಬ್ಬ ರನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇಂದ್ರಸೇವಕತ್ವವು ತಮ್ಮದಂಬ ಮಾತು ಯಂತ್ರವೇ ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವವು.

ಶ್ರೀಯಾಪರಂಪರ್ಯತಿಸಾಧನಿಸ್ಪತ್ತಃ
ಶ್ರೀನೂಜುಕೃತ್ಯಪಣಂತಪದನ್ಯಃ ।
ಯಂಥಾಪ್ರಕಾಶಸ್ತಿತವಂಧಕಾರ
ಸಾಫಲ್ಯಾಷ್ಟತೇಸಾನರಥಾತಮಸಂ ॥ ೨೧ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಓ ಜನರಾಜನೇ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದರಿದ್ರನು ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ತಾವು ಹೋರತು ಮತ್ತಾವ ಐಶ್ವರ್ಯವನಂತರ ದರಿದ್ರನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. (ಜರಾಮರಣಾದಿ ದುಃಖಿಸುವುದು ದಲ್ಲಿ ಮಂಳಗುತ್ತಲಿರುವ ಅತ್ಯವರ್ಗಗಳನ್ನು ಏಿತರಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ತಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಉದ್ದರಿಸುವಿರೇ ಹೋರತು ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ಮತ್ತಾರೂ ಬಡವರನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು). ಹೇಗೆಂದರೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವವನು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿರುವವನನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀವಂತನು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿರುವವನಹಾಗಿ, ದುಃಖಿಯಾದ ಅತ್ಯನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರುವವನಹಾಗಿ ದೃಘಾಂತಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯೇಕು. ರತ್ನತ್ರಯ ಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರಕೃತಿ ಅತ್ಯನು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿರುವವನಹಾಗಿ ಮೋಹನೀಯ ಕೆಮರ್ಮಾಕ್ರಾಂತನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವವನಹಾಗೆಂದು ತಿಳಿಯೇಕು.

ಸ್ವಷ್ಟಿದಿನಿಶ್ಚಾಸನಿಮೇಷಭಾಜಿ
ಪ್ರಕೃತ್ಯಮಾತ್ಕಾಸುಭವೇಸಿಮಾಧಃ ।
ಕಂಜಾಬಿಲಜ್ಞೀರಂವಿನರ್ತಿಚೋಧ
ಸ್ವರೂಪಮಧ್ಯಪ್ರಮನಸ್ಯತೀಲೋಽಕಃ ॥ ೨೨ ॥

೨೨. ತಾ॥ ಓ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವನೇ! ತನ್ನ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ, ಉಸಿರಾದಿಸುವೀ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾಯಾಡಿಸುವೀ ಮೊದಲಾದ ಆತಮಾನುಭವ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲರಿಯಾದ ಈ ಮೂರಧಲೋಕ (ಜನ)ವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಾರಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಲೋಕಾಲೋಕಗಳನ್ನೂ. ಅನಂತಗಂಣಾಪಯಾಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲು ಸಮಧಿವಾದ ಸರ್ವಜ್ಞತೆಯಾಳ್ಳ ಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲುದ್ದೇಯೋ? ಬಿಂಬಾತ್ಮನನ್ನೇ ತಿಳಿಯಲರಿಯಾದವನು ಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಾನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ತಸ್ಯಾತ್ಮಜಸ್ತಸ್ಯಾಸಿತೀತಿದೀನ
ತಾಂತಿಂಯಿವಗಾಯಂತಿ ಕುಲಂಪ್ರಕಾಶ್ಯ ।
ತೇದಾಬಿನನ್ನಾತ್ಮನೀತಿವರ್ತ್ಯಂ
ಪಾಣಾಕೃತಂಯೇನಪುನಸ್ತಜಂತಿ ॥ ೨೩ ॥

೨೩. ತಾ॥ ಓ ದೇವನ! ತಾವು ಇಂತಹವರ ಮಗನೆಂತಲೂ ಇಂತಹ ವರ ತಂದೆಯಂತಲೂ, ಇಂತಹ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾಯಿತಂದೆ ಕುಲ ಗೋತ್ರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ ಯಾರು ತಿಳಿಯಲು ತ್ವರೋ ಅಂತಹವರು ಅವಕ್ಷಾವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕಲ್ಲನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಂತಹಂಡಂ ಬಿಂಬಾದುತ್ವಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಂ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯನಿರ್ವಳಾನಂತ ಜ್ಞಾನಾಕಾರವನ್ನು ರಿಯಾದ ಮೂರಾತ್ಮರೆಂದರ್ಥವು.

ದತ್ತಸ್ಮಿಲೋಕಾಂಪಟಿಹೋಭಿಭೂತಾಃ
ಸುರಾಸುರಾಸ್ತಸ್ಯಮಹಾನ್ಲಾಭಃ ।
ನೋಹಸ್ತನೋಹಸ್ತಪಯಿಕೋವಿರೋದ್ಭೂ
ಮೂರ್ಮಾಲಸ್ನಾಕೋಬಲವದ್ವಿರೋಧಃ ॥ ೨೪ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ಜಿವರಾಜನೇ ! ಮೋಹವೆಂಬ ವೀರನು ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಜಯಿಸೇರಿಯನ್ನು ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂದರೆ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಾಲ್ಪೂ ಹೋದವರೆ ವಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯೇ ಜಯಿಸೇರಿಯನ್ನು ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡಹಾಗಿಂದೂ ಭಾವವು. ಆ ಮೋಹದಿಂದ ದೇವರುಗಳು ಅಸುರಕುಮಾರರು ಕೂಡ ತಿರಸ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಭೋಗಪರವರರಾದರೆಂದಧರ್ವ. ಆ ಮೋಹರಾಜನಿಗೆ ಆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯೇ ಮುಹಾಲಾಭವು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಲರಾದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏರೋಧ ಮಾಡಿ ಸಮೂಲನಾಶನವನ್ನು ಹೊಂಗಿದ ಆ ಮೋಹರಾಜನ ಅಜಾಂನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೂ ತೀರದೂ. ಬಲವಂತರಲ್ಲಿ ಏರೋಧಮಾಡುವುದು ಮೂಲ ನಾಶಕ್ಕಿ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ? ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಯಾವ ಅಜಾಂನವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.

ಮಾಗ್ರಂತಿಯುಕೋದದ್ಯತೀವಿಮುಕ್ತೇ
ತ್ವಂತ್ವಂತಿನಾಂಗಹನಂಪರೀಣ ।
ಸರ್ವಂಮಂಯಾದ್ವಸ್ಯವಿನಿತಿಸ್ಯಯೇನ
ತ್ವಂಮಾಕಂಡಷ್ಟಜನಾಲಂಲೋಕೇ ॥ ೨೫ ॥

ಇಂ. ಈ ಏತರಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ತಾವು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ. ರಾಗಾಕಾಂತವಾದ ಇತರ ಅತ್ಯಂತರ ನರಸುರ ತಿರಸ್ಯಾರ್ಕ ಗಿಗಳಿಂಬ ಮುಹಾರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇತರರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲದ ಮೋಹಕ್ಕುವರ್ಗವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿ ದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಗರ್ವದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಭೂಜವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡಪರಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವೇದಾದರೊಂದು ಹೊಸ ವಿಷಯ ವನ್ನು ನೋಡಿದವನು ಗರ್ವದಿಂದ ತನ್ನ ಲೋಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಾನ ಚರ್ತುರಿಲ್ಲವಂದು ಗರ್ವದಿಂದ ಹಿಗ್ಗಿ ವುದುಂಟು, ಹಾಗೆ ತಾವು ಇತರರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮೋಹಕ್ಕುವರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದವರಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನು ಇಂತಹ ವಂಹಿಮೆಯಾಳ್ಳುವನೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಗರ್ವ ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಜುಯಂತ್ರ.

ಸ್ವಭಾರಸುರಕ್ಷಸ್ಯಹವಿಭೂಜಜೋಽಂಭುಃ
ಕಲ್ಪಾಂತನಾತೋಽಂಬಿನಿಧೀವಿಫಾಂತಃ ।
ಸಂಸಾರಭೋಗಸ್ಯವಿಂಯೋಗಭಾವೋ
ವಿಸ್ತ್ರೇಷ್ಠಾವಾಭ್ಯಂದಯಾಸ್ತಾಪದನೇಃ ॥ ೨೬ ॥

ಇಂ. ಈ ಜಿನ ಪರಮೇಶ್ವರು ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ವಿಘಾತಕನು, ಬೆಂಕಿಗೆ ನೀರು ವಿಘಾತಕವು, ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ಲಯಕಾಲದ ಗಾಳಿ ವಿಘಾತಕವು, ಸಂಸಾರಸುವಿಕ್ಕೆ ಹಂಡತಿ ಮತ್ತೆಳು ಹೂಣ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ನಾಶವು ವಿಘಾತಕವು. ತಾವು ಹೊರತು ಸಮಸ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹಗಳಾಗಿವೆ. ನಿತ್ಯಸುಖರೂಪವಾದ ಅನಂತವ್ಯಾಸದರ್ಕನ ವಿಱ್ಯಾಮಯಂತ್ರಿಯಾದ ತಾಪ್ಯಾಬ್ಜರೇ ನಿರ್ವಿಘಾತಕ್ಕರೂಪ ರೀಂದಭಿಜುಯಂತ್ರ.

ಅಜಾನತ್ಕಸ್ತಾಂನಮತಃಫಲಂಯಂ
ತ್ವಂತ್ವಂತಿನಾಂಗಹನಂಪರೀಣ ।
ಹರಿಸ್ಯಂಕಾಷಧಿಯಾದಧಾಃನ
ಸ್ತುಂತಸ್ಯಬುಧಾವಹತಶೋಽನಿರ್ತಃ ॥ ೨೭ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಈ ಅಹತ್ತ್ವರಮೇಶ್ವರನೇ ! ನಿತ್ಯನಿರ್ಮಲ ನಿರುಪದು ಸಹಜಾನಂದ ಬ್ರೀತ್ಯನುಂಪಾತ್ಮಿಯಾದ ತಪಂ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಭಾವ ಗುಣಾದಿಗಳನ್ನಿರುವ ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವಂತಹಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಫಲವು ಇತರ ದೇವರುಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದರಿತು ನಮಿಸ್ಯಾರ ದಾದುವವನಿಗುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೇಗೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಿರತ್ಯವನ್ನು ಗಾಜಿಂದು ತಿಳಿದು ಥರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು, ಗಾಜಿನ್ನು ಪಕ್ಷಿರತ್ಕುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಥರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು, ಹಾಗೆನ್ನು ಪಕ್ಷಿರತ್ಕುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಥರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಪ್ಯನಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಮಿಸ್ಯಾರ ವವನಿಗುಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಮತ್ತೊಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ನಮಿಸ್ಯಾರ ವವನಿಗುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಜುಯಂತ್ರ.

ಪ್ರತಸ್ಯಾಜತ್ತಂತರಾಃಕಷಾಯೈ
ದರ್ಶಿಸ್ಯದೇವವೈವಹಾರವಾಹುಃ ।
ಗತಸ್ಯಾದಿಪಸ್ಯಾಂದಿತತ್ವಂ
ದೃಷ್ಟಂಕಪಾಲಸ್ಯಚಮಂಗಳತ್ವಂ ॥ ೨೮ ॥

೨೮. ತಾ॥ ೬ ವೀತರಾಗನೇ! ಶೈವಷ್ಟವಾದ ಮಾತಿನಡಿತುರು ರಾಗ, ದ್ಯುಮ್ಣ, ಕೋಧ, ಲೋಭ, ಮಾನ, ಮಾಯಾರೂಪಗಳಾದ ಕಷಾಯಗಳಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ (ಕಲುಷಿತಮನಸ್ಸುಳ್ಳ) ದೇವತಾಂಶರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ದೇವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ದೀಪತೀತಿದೇವ” ಎಂಬ ಪುತ್ತತ್ವಯಿಂದ ದೇವ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನು ಎಂದಧ್ವವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವವಸ್ತು ಸುಟ್ಟಿ ಹೊಗುತ್ತದೋ ಅದು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಹೇಗೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬತ್ತಿಗಳಿರುತ್ತಾ ಉರಿದು ಅರಿ ಹೊದದಿಂದವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಆ ದೀಪದಪಾತ್ರವಾದರೂ ದಹಿಸಲ್ಪಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಂಗಳರೂಪ ವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೀಪದಪಾತ್ರಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ತೀರಿಹೋಗಲು ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಬತ್ತಿಯಂ ಕರ್ಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಹೂರತು, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಣ್ಣೆಯಂತಿರುವ ರಾಗಾದಿಗಳಿಂದ ಬತ್ತಿಯಂತೆ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಅಶ್ವನು ದೇವರಬ್ಜಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯವಾಗಃಪುದಿಲ್ಲವಂದಭಿಪೂರ್ಯವ.

ನಾನಾಧ್ರ್ಯನೇ ಕಾಧ್ರ್ಯವಂದಸ್ಪ್ರಾದುಕ್ತಂ
ಹಿತಂನಚಸ್ತೇ ನಿಶಮಯ್ಯವಕ್ತುಃ ।
ನಿದೋಽವತಾಂಕೇ ನವಿಭಾವಯಂತಿ
ಜ್ವರೀಣಮುಕ್ತಸ್ಪ್ರಗಮಃ ಸ್ಪರ್ಣಣ ॥ ೨೯ ॥

೨೯. ತಾ॥ ೭ ಅನೇಕಾಂತವಾದ ಸ್ಥಾಪಕರೆ! ತಾವು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿತ (ವ್ಯವಹಾರ) ನಯಿದಿಂದ ಅಂದರೆ ಗುಣಪಯಕಾರ್ಯ ದೇಶಕಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ವೇಚಿಸಿ ನಾನಾತ್ಮಷಳಿಧನ್ಯಾಗಿಯೂ, ಶುದ್ಧನಯಿದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪನ್ನ ವನ್ನೂ ಏಕತ್ವಷಳಿಧನ್ಯಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಅನೇಕಾಂತ ತತ್ತ್ವಾಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿರೋ ಆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿದೂಡನೆ ಒಂದು ಪನ್ನುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾತ್ಮಷಾ ಏಕತ್ವಷಾ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಂದು ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವು ತೋರಿದರೂ ಸ್ಯಾದಸ್ಯಿಸ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ಯಿತಾದಿಸಪ್ತಭಂಗಿ ನಾಯ ಗಭಿರವಾದ ತಮ್ಮ ಹಿತವಚನವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಲು ಯಾರು ತಾನೇ ನಿದೋಽವತನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದಧ್ವವ ಹೇಗೆಂದರೆ: - ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನು ಜ್ವರದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿರುವಾಗ

ದುಃಸ್ವರವ್ಯಾಖ್ಯಾಪನಾದರೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ವರ ದೂಡನೆ ಕೂಡುತ್ತಾನಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯವಹಾರ ನಯಿದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೊಡಲು ವಿರೋಧವನ್ನು ಶಂಕಿಸಬವನು ನಿಶ್ಚಯ ನಯಿದಿಂದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಬವನೆಂದು ಭಾವವು.

ನಕ್ತಾಪಿವಾಂಭಾವವ್ಯತೀಜವಾಕ್ತೇ
ಕಾಲೀಕ್ಷಚಿತ್ಯೋಽಿಷಿಷಥಾಷಿಯೋಗಃ ।
ನಶ್ವರಯಾವ್ಯಂಬಂಧಿವಿಂತ್ಯುದಂತಃ:
ಸ್ವಯಂಂಂಿತದ್ವುತಿರಭ್ಯಂದೇತಿ ॥ ೩೦ ॥

೩೦. ತಾ॥ ೮ ವೀತರಾಗಪರವಾತ್ತನೇ! ತಮಗೇ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಚ್ಛಿಯಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಾಸಿಯಾ ಯಾವ ಇಚ್ಛೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಆಪ್ಯನೇಯಿಲ್ಲಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈ ಭಕ್ತನು ಪಣ್ಣಿಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನಾನು ಇವನ ಇಪ್ಪಾಧ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾ ಘಲವನ್ನು ಕೂಡುವದಿಲ್ಲ. ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಆಕಾಶವನ್ನೂ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಬೆಳಗುವವನಾಗಿ ಉದಯಿಸುವ ಚಂದ್ರನು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ (ಉತ್ಸುಂತ ವಾಡುತ್ತೇನೆ) ಎಂಬುದಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉದಯಿಸುವದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಚೆಂದೋದಯವಾದೂಡನೆ ಸಮಂದ್ರ, ಹೆಚ್ಚುವುದು ಪಸ್ತಸ್ವಭಾವವು. ಅದರಂತೆ ದಾನಪೂಜಾತಪಸ್ತ ವ್ರತಮಂತಾದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಂದುಂಜಾಗಾವ ಸುಕೃತವೇ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನರೇಂದ್ರ, ಸುರೇಂದ್ರ, ನಾಗೇಂದ್ರಾದಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೂಡುತ್ತದೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ಗುಣಾಗಭೀರಾಃ ಪರಮಾಃ ಪ್ರಸನ್ನಾ
ಬಹುಪ್ರಕಾರಾಬಹವಸ್ತವೇತಿ ।
ದೃಷ್ಟಿಷ್ಟೋಽಯಂತಃಸ್ತವನೇನತೀಷಾಂ
ಗುಣೋಗುಣಾಂಕಮತಃಪರೋಽಸಿ ॥ ೩೧ ॥

೫೦. ತಾ॥ ಓ ಗುಣರಥ್ವ ಕರನೆ ! ತಮ್ಮ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳಿಗಳು ಗಂಭೀರವಾದವುಗಳು (ತಿಳಿಯಲಕ್ಷ್ಯಗಳು) ಸಹೋತ್ರೇತ್ವಗಳು, ಶಾಂತವಾದವುಗಳು, ನಾನಾಪ್ರಕಾರಗಳು, ಅನೇಕಗಳು, ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿಸುವುದೇ ತಮ್ಮ ಗಣಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಹೊಗಳುವಿಕೆಯು ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟು ?

ಸ್ತುತಾಪರಂನಾಭಿಮತಕಂಹಿಭಕ್ತ್ಯ
ಸ್ತುತಾಪ್ರಜತಾಜತ್ತೋಭಜಾಮಿ ।
ಸೃಜಾಮಿದೇವಂಪ್ರಜಮಾಮಿನಿತ್ಯಂ
ಕೇನಾಪ್ರಾಯಿಂನ ಘಲಂಹಿಸಾಧ್ಯಂ ॥ ೫೧ ॥

೫೧. ತಾ॥ ಓ ಜಿನಪರಮೇಶ್ವರರೇ ! ತಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದಲೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸದಾ ಸೃಜಿಯಿಂದಲೂ, ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಬೇರೆಯಾವ ಇವ್ಯಾಫಲವನ್ನೊಂದು ನಾನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಿಲ್ಲದೆ ಭಲವು ಶಿದ್ಧಿಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದರಿಂದ ಆ ತಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರದಿಗಳನ್ನೇ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸುಖಿರೂಪವಾದ ಭಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು.

ತತಸ್ಮಿಲೋಕಿನಗರಾಧಿದೇವಂ
ನಿತ್ಯಂಪರಂಜ್ಯೋತಿರಸಂತತಕ್ತುಂ ।
ಅಪ್ರಣಿಪಾಪಂಪರಪ್ರಣಹೇತುಂ
ನಮಾನ್ಯಹಂವಂದ್ಯಮನವಂದಿತಾರಂ ॥ ೫೨ ॥

೫೨. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗದೇವನೇ ! ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರದಿಗಳೇ ಸಾಧನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಂಬಲ್ಲೋಕವಂಬ ಪಟ್ಟಿಗೆಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿಯೂ ನಿತ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ತರೂಪರಾಗಿಯೂ, ಅನಂತಕ್ತಿಯಾಳ್ವಿಪರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಣಿಪಾಪಗಳಿರಂಡೂ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿಯೂ. ಸೇವೆಪೂರುಷ ಭವಾತ್ಮರಪ್ರಣಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತರಾಗಿಯೂ, ಸಮಸ್ತಿರಂದಲೂ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಲ್ಪಿಡತಕ್ತುಪರಾಗಿಯೂ, ಯಾರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ವಾಡದವ

ರಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಸಮಸ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪುಗಳ ಪ್ರಳ್ಯವರೇ ನಿಜವಾದ ದೇವರೆಂದಿಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಅಶಬ್ದವನಸ್ತುತವರೂಹಗಂಧಂ
ತಾಂಸಿರಸಂತದ್ವಿಷಯಾನಚೋಽಧಂ ।
ಸರ್ವಸ್ಯಮಾತಾರನಮನೇಯಮನ್ಯಾ
ಜೀರ್ನೇಂದ್ರಮನಸಾಯಂಮನಸ್ತರಾಮಿ ॥ ೫೩ ॥

೫೩. ತಾ॥ ಓ ಜನೇಂದ್ರರೇ ! ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿದ್ವಾದಂತಹ ಪ್ರಧಿವೀಜಲ ತೇಜಸ್ಸು ವಾಯು ಆಕಾಶ ರೂಪಗಳಾದ ಜಡಪಸ್ತಗಳಂತೆ ಶಬ್ದಸ್ವರರೂಪಗಂಧರಾಗಳಂಬ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಗುಣಗಳಲ್ಲದವರಾಗಿಯೂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೇ ಆಕಾರವಾಗಿಪ್ರಳ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಜ್ಞರಾಗಿಯೂ, ಮಾಂಧರಿಂದ ತಿಳಿಯಲಕ್ತುಪರಾದ ಪರತತ್ವಸ್ತರೂಪರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೃಂಸುವದಕ್ತುತಕ್ತುಸ್ತರೂಪರಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚೆಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಸೃಂಸುತ್ತೇನೆ. ಏತರಾಗವರವಾತ್ಮನ ಪರಿಶುದ್ಧಸ್ತರೂಪವು ಜಗದ್ವಿಲಕ್ಷಣದಂಡಿಪ್ರಾಯವು.

ಅಗಾಧಮನ್ಯಾಮನಸಾಪ್ತಂಘ್ಯಂ
ನಿಸ್ಮಿಂಂಜಸಂಸ್ತಾಫಿತಮಧ್ಯವರ್ಣಿಃ ।
ನಿತ್ಯಸ್ಯಪಾರಂತಮದೃಷ್ಟಿಪಾರಂ
ಪತಿಂಜಿನಾನಾಂಕರಣಂಪ್ರಜಾಮಿ ॥ ೫೪ ॥

೫೪. ತಾ॥ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಅಪರಿಣಿಸ್ತಜ್ಞಾನಾನಂದಸ್ವರೂಪ ಪರಿಶುದ್ಧಪರವಾತ್ಮನಿಷಿ ಅನಂತಜ್ಞಾನಾದಿ ಪರಿಜ್ಯಾಣಪರತತ್ವವಾದುದರೀಂದ ಕೊನೆಗಣಾಲಶಕ್ತಾದ ಕರ್ಮಂಬಾಧರಾದ ಸಂಸಾರಿ ಆತ್ಮಗಳಿಂದ ಮಾನಸಿಸಿನಿಂದಲೂ ದಾಟಲಸಾಧ್ಯವಾದ, ದೇಹದೇಹಾನುಭಂಧಿಗಳಾದ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಪರತತ್ವಿಸಿದ ವೀರಾಗ್ನಿಧಿಯಾದ, ತತ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವರಿಂದ ಪಾರ್ಥಿಷಲ್ಪಡತಕ್ತು, ಮೌಕ್ಕಾಪ್ರಕ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳೋಪಾದೇಯ ವಿವೇಕಜ್ಞಾನವಕ್ಷಿಪಿತ್ಯಾಳ್ವಿ, ಯಾರಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ಎಲ್ಲಾಯುಳ್ಳ, ಪರಕ್ರೇ

ಜಿನರಾಗಳಿಗೆ ಪಟಿಯಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಭವಣಿತಾದ ನಾನು ರಕ್ಷಿತನ್ನಿಗೆ
ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಲೋಕ್‌ದೀತ್ತಾಗುರನೇಸಮನ್ತೇ
ಯೋವಧನಾನೋಹಿನಿಜೋನ್ನತೋಭೂತಃ ।
ಪಾಗ್‌ಂಡಕ್ತಿಲಃಪುನರದ್ವಿಕಲ್‌
ಪರ್ತಾನ್ನಮೇರುಃಕಂಲಪರ್ವತೋಭೂತಃ ॥ ೫೯ ॥

೫೯. ತಾ॥ ಈ ಜಿನೇಶ್ವರರೆ ! ಯಾವ ಭಗವಂತನು ವೃದ್ಧಿಹೊಂದು
ಶ್ರೀರೂಪರಾಗಿದ್ದರೂ, ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಉನ್ನತರಾಗಿ ಆದರೋ ಅಂದರೆ
ಇದು ಏರೋಧಾರ್ಥವು. ವರ್ಧವಾಸರಿಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವರಾಗಿಯೂ,
ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಸಪ್ನೋತ್ಸ್ವರಾದವರೂ ಎಂದು ಸವಾಧಾನಾರ್ಥವು.
ಹೇಗೆಂದರೆ ಮೇರುಪರ್ವತವು ಮೊದಲು ಒಂದು ಗುಂಡಂ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದು
ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿ ಬೆಟ್ಟಪೆನಿಸಿ, ಅನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪರ್ವತಗಳಿಗೂ
ರಾಜನಾದ ಕುಲಪರ್ವತವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಮೊದಲೇ ಕುಲಪರ್ವತ
ವಾಗಿತ್ತಲ್ಪವ ? ಅದರಿಂತೆ ತಾಪ್ಯಕ್ಷಣ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ವರ್ಧಮಾನರೆನಿಸಿ
ಹೊಂಡವರೇ ಹೊರತು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಜಳ್ಳನಾದಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿ
ವರ್ಧವಣಾಸರೆನಿಸಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಅಂತಹ ಮಾರುಲೋಕಕ್ಕೂ
ಮೋಕ್ಷದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಂತ ಗಂರುವೇ ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಸ್ಯದಿವಾನಿಕಾವಾ
ಸೆಬಾಧ್ಯಾಯಂಸ್ಯನಬಾಧಕತ್ವಂ ।
ನೆಲಾಘವಂಗಾರವನೇಕರೂಪಂ
ವಂದೇವಿಭುಂಕಾಲಕಲಾಮುತೀತಂ ॥ ೬೦ ॥

೬೦. ತಾ॥ ಈ ಜಿನನಾಥರೆ ! ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಸ್ಯರೂಪರಾದ ಯಾವ
ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿಗಳಿಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲಪ್ರೇ, ಅಂದರೆ ಸಮಸ್ತ
ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ತೃಜಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮಾವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ತಮಗೆ ಹಿಂತು,
ಬಾಯಾರಿಕ, ಲೋಕ, ಮೋಹ, ಭಯ, ತಂದ್ರಿ, ನಿದ್ರಾ, ಅಲಸ್, ಶಂಕ
ಮೊದಲಾದ ದೇಹಧರ್ಮಗಳಾದ ದೋಷಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ

ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳಿಂದಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಜನಗಳು ಚಾಡುವ
ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದಧರ್ಥವು. ಯಾವ ಏಿತರಾಗಿಪರಮಾತ್ಮೆ ತತ್ವವಾದ
ತಮ್ಮ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಪ್ರಕಾಶವು (ಲೋಕಾಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಳಗುವು
ದಾದ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಚೌತ್ಯಾತ್ಮಿಯಾ) ಅಗ್ನಿ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರಾದಿ ಜ್ಯೋತಿಸನ್ನ
ಗಳಂತೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನೂಕಾಡ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ
ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಜ್ಯೋತಿಯು
ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಬಾಧಿಸಲ್ಪಡು
ವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಗುರುತ್ವ ಲಘುತ್ವಗಳಿಲ್ಲದ ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವ
ಮತ್ತು ಕಾಲಕಲಾಪ,ಯುತ್ತ ಬಾಲ, ಯಾವನವಾಧಕರ್ಕಗಳಿಂಬಿದೇಹಿಂದ
ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿರುವ, ಅಂತಹ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕ
ತತ್ವವಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿಸ್ತು ತಿಂದೇವನಿಧಾಯಂದ್ವ್ಯಾ
ದ್ವರಂನಯಾಚೇತ್ತಮುಜೇತ್ತಾಂಸಿ ।
ಭಾಯಾತರುಂಸಂತ್ರಯತಿಸ್ತತಿಸ್ಯಾ
ತ್ವಾಂಯಂಯಾರ್ಯಾಚಿತಯಾತ್ತಲಾಭಃ ॥ ೬೧ ॥

೬೧. ತಾ॥ ಈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾಶ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಇವರೆಸುವಿದಾಯಕವಾದ ಯಾವವರವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಂ ದೀನ
ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ವರವನ್ನು ಕೊಡುವಿ
ರೆಂದರೆ ತಾವು ಏಿತರಾಗರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಅದರೆ ಬಿಂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಳಲಿದವನು ಮಾರದ
ನರಳನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕ್ಲೀತ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾರದ
ನರಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಫಲವು ಲಭಿಸುವುದು? ಸುಖವು ತಾನಾಗಿಯೇ
ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಅಶ್ರಿತರ ದುಃಖಪರಿಹಾರವು ತಮ್ಮನ್ನು ಶರಣರ
ನ್ನಾಗಿ ತೀಳಿದು ಹೊಂದಬುದರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಅಧಾಸ್ಯಿದಿತ್ವಾಯಂದಿತ್ವೋಽಪರೋಧ
ಸ್ವಯಂಬ್ರಾವಸಕಾಂದಿತಭಕ್ತಿಬುದ್ಧಿಂ ।
ಕರಿಷ್ಯತೇದೇವತಥಾಕೃಷಾಂನಮೇ
ಕೋನಾತ್ಪೂರ್ಣೇಷ್ಯೇಸುಮುಖೋನಸೂರಿಃ ॥ ೬೨ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಅರ್ಥತ್ವರಮೇಶ್ವರನೇ ! ನಾನು ಯಾವ ವರವನ್ನ
ಕೇಳಿದ್ದರೂ ನನಗೇಸಾದರೊಂದು ವರವನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ
ಇಚ್ಛಿಯಂತಾದರೆ ನಾನು ತಡೆವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಆ ವರವು ಯಾವ
ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಬಿಧಿಯು ತಮ್ಮೀಲ್ಲಯೇ ಭಕ್ತಿರೂಪವಾಗಿ
ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿನಾದ ಯಾವನು
ತಾನೇ ತನ್ನಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಿಂಹಲ್ಯಾಧುವವನಿಗೆ ಶ್ರೀಯಾಸ್ತನ್ನಾಂತುವಾಡಂಬುದಿಲ್ಲ ?
ತನ್ನ ಪ್ರೋತ್ಸಿಂಹವರ್ಗದ ಪ್ರೋತ್ಸಿಂಹಾ ಪ್ರೋತ್ಸಿಂಹವ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ
ವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ನಿತರತಿಹಿಂತಾಯಿಥಾಕಂಜಿ

ಜ್ಞಾನವಿನಕಾಯಿನುನಿಷಿತಾನಿಭಕ್ತಿಃ ।

ತ್ವಯಿನುತ್ತಿವಿಷಯಾಪುನಿರ್ವಿಕೀಽಾ

ದ್ವಿತಿಸುಖಾನಿಯಿತೋಧನಂಜಯಂಜ ॥ ೪೦ ॥

೪೦. ತಾ॥ ಓ ಜಿನೇಶ್ವರನೇ ! ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪಪ್ರಸ್ಥಭಾವ ಗುಣ
ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿನಿಗೆ ಸಮಸ್ತ
ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿವಿಷಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು
ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿನಿಗಾದರೂ ಆ ಭಕ್ತಿಯು ಏತೇವವಾಗಿ ಇಹವರಲೋಕಸಂಖಿ
ಗಳನ್ನು, ಯಾತ್ಸನ್ನನ್ನು, ಧನವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.
ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ “ಧನಂಜಯ” ಎಂದು ಕವಿಯ ನಾಮವು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಮಹಾಕವಿಯು ವೀಕರಣಾಗಪರಮಾತ್ಮ
ಸ್ಮೃತರೂಪವಾದ ವಿಷಾವಹಾರ ಸ್ಮೃತರಮನ್ನ ಭವಾತ್ತರ ಆತ್ಮಕಲಾಳ
ಕ್ಷೋಷಕ ವಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ಭವಾತ್ತರಿಗೆ ಶ್ರೀಯಾ (ಜಯ) ಪ್ರಾಣನಾ
ರೂಪವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಾಣಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯಕವಿಕೃಂತಂ ॥

॥ ವಿಷಾವಹಾರ ಸ್ಮೃತಿತ್ರಂ ॥

—★—

॥ ಶ್ರೀ ಭೂಷಾಲಕವಿಪ್ರಣೀತಾ ॥

— ಜಿನಚತುರ್ವಿಂಕತಿಕಾ —

ಭೂಷಾಲಸ್ಮೃತಿತ್ರಂ

ಶ್ರೀಲೀಲಾಯಂತನಂಮಂಹಂಕೀರ್ತಿಪ್ರಮೋದಾಸ್ತದಂ ।

ವಾಗ್ಯೇವಿರತಿಕೇತನಂಜಯಂರಮಾಕ್ರಿಧಾನಂಮಹತ್ ॥

ಸಸ್ಯಾತ್ಮವಂಮಹೋತ್ಮವೇಕಭವನಂಯಃಸಾರ್ಥಿತಾಧಿಪ್ರದಂ ।

ಸಾರಂತಃಪರ್ಯತಿಕಲ್ಲಾಷಾದಪದಂಚಾಯಂಜಿನಾಂಸ್ತಿರ್ದಾಯಂ ॥ ೧ ॥

೧. ತಾ॥ ಓ ಭವಾತ್ತರ್ಗಳಿರಾ ! ಯಾವ ಮನಸ್ಯನು ಕಲ್ಪವ್ಯಕ್ತದ
ಚಿಗುರಿನಂತೆ ಸುಕುಮಾರನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಮಾತ್ರಿಲಕ್ಷ್ಯಯ
ವಿಲಾಸಗ್ರಹವಾಗಿಯೂ, ಭೂಮಿಗೆ ಕುಲಗ್ರಹಪೂರ್ಯವಾಗಿಯೂ, (ಸಮಸ್ತ
ಪೂರ್ವಗಳೂ ಅಶ್ರಯಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ) ಮತ್ತು
ಕೀರ್ತಿ ಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ಮಾಲಾಧಾರವಾಗಿಯೂ, ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಗೆ ಕ್ರಿಡಾ
ಗ್ರಹವಾಗಿಯೂ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಯಯಾ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ,
ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಶ್ರೀ ಜಿನೇಂದ್ರ
ಪಾದಗಳನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಲಂಧಾರೀ ದರ್ಶನಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು
ಸಮಸ್ತ ಶ್ರೀಯಾಸ್ತ (ಮಂಗಳ)ಗಳಿಗೂ ಮಾತ್ರಿಸ್ತಾ ನರಾಗುವರು.

ತಾಂತಂವಪ್ರಃತ್ರವಣಹಾರಿವಚಕ್ತಿರಿತ್ರಂ ।

ಸವೋಽಪಕಾರಿತವದೇನತತಃಕ್ರಿತಜಾಳಃ ॥

ಸಂಸಾರಮಾರವಮಹಾಸ್ಥಲರುಂದ್ರಸಾಂದ್ರ ।

ಚಾಯಾಮಂಹಂರುಹಭವಂತಮುಷಾಕ್ರಯಂತೇ ॥ ೨ ॥

१. ತಾ॥ ೬ ಜಿಸರಾಜನೇ ! ತಮ್ಮ ಶರೀರವು ಶಾಂತವಾದದ್ದು. (ಪೂರ್ವಿಗಳಿಗೆ ಶಾಂತವಾದ ಚಿಕ್ಕಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಒಟ್ಟಿರುಹುದು). ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಚನವು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸುವಂತಹುದು, (ಕಣಾನಂದಕರ ವಾದದ್ದು) ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರವು ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶಾಶ್ವತವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯದ ಮಾರ್ಗ ಕಾಡಿಸಲ್ಪಿ ವಿಕಾರವಾದ ಮತ್ತು ದಟ್ಟವಾದ ನೆರ್ಹಳ್ಳಿ ಮಾರವನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸಂಸಾರ ದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಂಡ್ರೆ ಅಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿನ್ನದ್ವಾರಿನಿಗೆ ತೋಣಿಸ್ತಿರುವ ನೀರಿಗಳು ಹಾಂಡಿಕೊಂಡಿ ಕೊಂಡಿರಾ |
ದದೋಽದ್ವಾಟದ್ವಾಟದ್ವಾಟ ರಸಿಸ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನಾಂಧಿಕಾದ್ವಾಟ ಸ್ವಾಟಿಂ ||
ತಾವುದುಕ್ಕನುಹಂತುದ್ವಾಟಯೆಪದಾನಂದಾಯಿ ಲೋಕತ್ವಯಾ |
ನೇತ್ರೀಂದೀವರಕಾನನೇಂದುವನವ್ಯತಸ್ಯಂದಿಪ್ರಭಾಜಂದ್ರಿಕಂ || ೫ ||

२. ತಾ॥ ೭ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಣ್ಣಗಳಿಂಬ ಕನ್ಸೈದಿಲೇ ಪ್ರಷ್ಪುಗಳ ಅರಣ್ಯ (ಸಮಂಹ) ಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರರಾದಂತಹ ಅಮೃತವನ್ನು ವರ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಭಿಯೆಂಬ ಬೆಳದಿಗಳುಳ್ಳಂತಹ, ಅಂದರೆ ಅಮೃತದಂತ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾನಂದಕರವಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ನಿತ್ಯನಿಬಾಧವಾಗಿ ನಿರಿತಯಾನಂದ ರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಂಡ್ರೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ನಾದಕಾರಣ ಈಗ ನಾನು ತಾಯಿಯ ಗಭರಿಂಬ ಕತ್ತಲೆಯ ಬಾವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗಿ ಬಂದೆನು. ಈಗ ತೆರಿಯಲ್ಪಟಿ ಕಣ್ಣಳ್ಳಿವನಾದೆನು. ಈಗ ಜನ್ಮವು ಸಫಲವಾಯಿತು, ನಿತ್ಯಯವು. ಅಂದರೆ, ಈ ಚತುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನು ವೋಹಾಕೃಂತನಾಗಿ ಭೋಗರನ ಪರವಶನಾಗಿ ಎತ್ತುಕಾಲ ಎತ್ತು ದುಃಖರವಾದ ಜನ್ಮಗಳನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾನೋ ಅಮೃತ ಜನ್ಮಗಳೂ ನಿವೃಲವಂದೂ ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣವಿಶೇಷದಿಂದ ಶ್ರೀ ಜಿಸೇಶ್ವರನ ಪ್ರಜಾಭಕ್ತಿ ಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೋ ಆ ಜನ್ಮವೇ ಸಫಲವಂದೂ, ಅದೇ ವೋಕ್ಕೆಯೋಗ್ಯವಾದ ಜನ್ಮವಂದೂ ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ನಿತ್ಯಪ್ರತಿದಿನೀಂದ್ರಕೀಳಿಕಾರತ್ವಪ್ರದೀಪಾವರ್ತಿ |
ಸಾಂದ್ರಿಭಾತಮ್ಮಗೀಂದ್ರವಿಷ್ಟರತಪ್ರಿಮಾಣಕ್ಕೆದೀಪಾವರ್ತಿ ||
ಕ್ಕೀಂಧಿಂಶ್ರೀಃ ಕ್ಕಜನಿಸ್ಪೃಹತ್ವಮಿದವಿತ್ಯಾಹಾತಿಗಸ್ತ್ವಾದ್ರತಃ |
ಸರ್ವಜಾಳಾನದ್ವರತಕ್ಕರಿತ್ರಮಹಿಮಾಲೋಕೀತಲೋಕೋತ್ತರಃ || ೬ ||

३. ತಾ॥ ೮ ಸರ್ವಜ್ಞರಾಗಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ಜಳ್ಳಾನದ್ವಾಷಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಜಿಸೇಂದ್ರರೇ ! ಈ ಜಗತ್ಪತಿಯೇ ! ಸಮಸ್ತ ದೇವೇಂದ್ರರ ರತ್ನಕಿರಿಂಗಳ ಶಿಖಾಮಣಿರತ್ನಪ್ರದೀಪಗಳ ಕಾಂತಿಪರಂಪರೆಯಿಂದ ವಾಪ್ತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ವಾಣಿಕ್ಕಿಂದಿಂಗಳ ಪರಂಪರೆಯಳ್ಳಿ ತಮ್ಮ ಈ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ ? ಈ ವೃಣಾಗ್ಯವೆಲ್ಲಿ ? ಎಂಬ ಈ ಉಳಿಹೆಯನ್ನು ವಿಳಿರುವ ತಮ್ಮಂತಹ ಸರ್ವಜಾಳಾನದರ್ಶನವ್ಯಾಪರ ಚರಿತ್ರವಾಹಾತ್ಮಕವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇತ್ವಪ್ರವಾದದ್ದು.

ರಾಜ್ಯಂಕಾಸನೆಕಾರಿನಾಕಪತಿಯೆತ್ತ್ಯಕ್ರಂತ್ಯಕಾವಜ್ಞಯಾ |
ಹೇಲಾನಿದರ್ಜಿತತ್ತಿಲೋಕಮಹಿಮಾಯನ್ನೋಽದಮಲ್ಲಿಽಜಿತಃ ||
ಲೋಕಾಲೋಕಮಹಿಮಾಽಧಮುಕುರಸ್ಯಾಂತಕ್ಕಂತಿಯೆತ್ತ್ವಯಾ
ಸೈವಾತ್ಮಕಯೆರಂಪರಂಪರಾಜಿನವರಕ್ಷಾನೃತ್ಸಂಭಾವ್ಯತೇ || ೭ ||

४. ತಾ॥ ೯ ಜಿಸವತಿಯೇ ! ದೇವೇಂದ್ರನೇ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾ ಧಾರಕನಾಗಿ ವೆಳ್ಳಿ (ಸ್ವಾರ್ಥಿವತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಆಜ್ಞಾ ಟಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ತಾನು ಧನ್ಯನಾಗುತ್ತೇನೆಂದಂ ನಿರೋಹಿಸಿರುವಂತಹ) ರಾಜ್ಯಸಂಪತ್ತಿನ್ನು ಹಂಡ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾನ್ನಾಗಿ ಏಣಿಸಿ ನಿರಾಜಾ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇಗೋಕರಿಸಿ ಮೋಹನಿಯಂ ಕರ್ಮವೆಂಬ ಪಂಹಾ ಏರನಾದ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಂತ ಪ್ರತಿಭಾರಿಸಿ ಕಾಣಿತ್ತಿರುವ ಲೋಕಾಲೋಕಗಳ್ಳಿ ಕೇವಲಜಳ್ಳಾನವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರಿ. ಈ ಆತ್ಮಯೆರಂಪರೆಯಿಂದ ತಮ್ಮಂತಹ ಜಿನನಾಥರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾರಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದಭಾವ.

ದಾಸಂಜ್ಞಾ ನೆಧನಾಯಿಡತ್ತ ಮಂಕರ್ತ್ಯಾ ತ್ರಾಯೆಸದ್ವೃತ್ಯಾಯೀ ।
ಭೀಕಾರಾಸ್ಯಗ್ರತಪಾಂಸಿತೀನಸುಚಿರಂ ಪೂಜಾಕ್ತಿಬಹ್ಯಃಕೃತಾಃ ॥
ಶೀಲಾನಾಂನಿಖರ್ಯಾಸಹಾಮಂಲಗುಣ್ಯಃಸರ್ವಸ್ವಮಾಸಾದಿತೋ ।
ದೃಷ್ಟಾಸ್ತ್ರಂಜಿನಯೀನದೃಷ್ಟಿಸುಭಂತ್ರಾಪರೀಣಾಷ್ಟಂ ॥ ೬ ॥

೬. ತಾ॥ ಈ ಜನೇಶ್ವರರೇ ! ಯಾವ ಭವ್ಯಾತ್ಮನು ತಮ್ಮನ್ನಾ ಸ್ಥಳಿ
ಕಾಲವಾದರೂ ಶ್ರದ್ಧಾತಿರುದಿಂದ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವನೋ ಅಂತಹ ಆತ್ಮನು
ಸಮುಜ್ಞಾನ ದರ್ಶನ ಚಾರಿತರ್ಸಂಪನ್ಮಾರಾದ ಮಹಾಮುನಿಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ
ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪ್ರಣಿಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದನೆಂದೂ, ಬಹುಶಾಲ
ಉಗೋಗ್ರ ತಪಸ್ಯನ್ನು ವಹಿದನೆಂದೂ, ತಮಗೆ ಬಹು ಪೂಜೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ದಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಳಾಡಗಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಆಚಾರ
ಸಂಪನ್ಮಾನದೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ
ದಾನ, ಪೂಜಾ, ತಪಸ್ಯನ ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಿವು.

ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಮಿತಸ್ಯವಿವಭಗವಾಪಾರಂಸವಿವಶ್ವತ ।
ಸ್ವಂಧಾಬ್ದೀಗ್ರಂಥಾಜಿರತ್ವಭಾಷಣಾಜಿತಾಂಗಃಷ್ವಿವಿವಧ್ಯವಂ ॥
ನೀರುಂತೇಜಿಸೆಯೇನಕರ್ಯದಯಾಲಂಕಾರತಾಂತ್ರದ್ವಿಜಾಃ ।
ಸಂಸಾರಾಂವಿಷಾಹಕಾರಮಂಯಸ್ತ್ರಿಲೋಕಕ್ಷಾಂಧಾದಾಮಸ್ಯೇ ॥ ೭ ॥

೭. ತಾ॥ ಈ ಮೂರುಲೋಕಕ್ಷಾಂಗಾರಕತ್ತಂದಂತಿರುವ ಜನನಾಥರೇ !
ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸರ್ವದವಿವವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಮಂಬಂಂತಿರುವ ತಮ್ಮ
ಗುಣಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವನಾಗಿ
ಅನಂದ ಪಡುತ್ತಾನೋ ಅವನೇ ಜ್ಞಾನದ ಪಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೆಂದೂ,
ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬಸಮುದ್ರದ ಕೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೆಂದೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗುಣ
ಗಳಿಂಬಿ ರತ್ನಾಭರಣಪೂರ್ಣವನೆಂದೂ ಶಾಲ್ಫಾಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನು.
ಇದು ನಿಶ್ಚಯಂ. ತಮ್ಮ ಗುಣಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಳ್ಳಿವನು ಲೋಕಶಾಳಾಭೂ
ನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಿವು.

ಜಯೆತಿವಿಜಬ್ಯಂದಾಂದೋಳಿತ್ಯಿರಿಂದುರೋಚಿ ।
ನಿಂಚಯೆರುಚಿಭಿರುಜ್ಞಿಪ್ರಾಯರ್ವಿಜ್ಯಮಾನಃ ॥
ಜಿನಪತಿರನುರಜ್ಞಸ್ಯಾಸಾಮಾಜ್ಯಲಿತ್ಯಾ ।
ಯುವತಿಸವಕರ್ತಾಷ್ಟಿತ್ಯೇಪಲೀಂದಧಾನ್ಯಃ ॥ ೮ ॥

೮. ತಾ॥ ಚೌದ್ರಿಕರಣಳ ರಾಶಿಯಂತೆ ನಿರ್ಬಂಲವಾಗಿ ಥಳಥಳಿಸು
ತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಸಾಮಾಜ್ಯಲಿತ್ಯಾಯೆಂಬ ಯೋವಶಾಲಿಯಾದ
ಸ್ತ್ರೀರು ಹೊಸದಾದ ಪ್ರೇಮರಸವನ್ನು ಸುರಿಸತ್ತಿರುವ ಕಡೆಗಳ್ಲಿ ನೋಟಪ್ರೇ
ಎಂಬಂತಿರುವ ದೇವತೆಗಳ ಗುಂಟಿನಿಂದ ಬೀಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಉನ್ನತಗಳಾದ
ಚಾಮರಗಳಿಂದ ಯಾವ ಜಿನಪತಿಯು ಬೀಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ಆತರಂಗ
ಬಿಹಿರಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಜಿನಪತಿಯು ಸರ್ವಾಂತ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಇದರಿಂದ ಜಿನಪತಿಗೆ ಸರ್ವದೇವಾಧಿಕ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ದೇವಃಕ್ತೀಽಕಾತಪತ್ರತ್ಯಾಜಮರಿರುಹಾಕೋಕಭಾತ್ಕರ್ಭಾಷಾ ।
ಪುಷ್ಟಿಘಾಸಾರಸಿಂಹಾಸನಸುರಪಟಿಹೈರಪ್ತಿಭಿಃಪಾತ್ರಿಹಾಯ್ಯಃ ॥
ಸಾಕ್ಷಾಯೈರ್ಭಾರ್ವಾಜಮಾನಸ್ಸರಮಸುಜಸಭಾಂಭೋಜಿಸಿಏ
ಭಾನುವಾಲೀ ।
ಸಾಯೋನ್ಯಃಪಾದೆಪಿರೀಕೃತಸಕಲಜಗತ್ಪಾಲಮೂರ್ತಿಜ್ಞನೀಂದ್ರಃ ॥ ೯ ॥

೯. ತಾ॥ ಮೂರು ಬಿಂಬಿಕೋಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ದಿವ್ಯಭಾಮರಗಳಿಂದಲೂ, ಅಶೋಕವೃಕ್ಷದಿಂದಲೂ, ಭಾವಂದಲದಿಂದಲೂ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಸರ್ವಭಾಷಾಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯಿಂದಲೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದ
ವಷಿಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ವಪೃಷ್ಠಾಯಿಂದಲೂ, ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದಲೂ, ದೇವತೆಗಳ
ಭೇದಿವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ (ಎಂಟಿಷಾತ್ರಿಹಾಯಾಗಳಿಂದ)
ಪುರಾತಸುತ್ತಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಮನಸ್ಸಂದಿಂದಲೂ ತುಂಬಿರುವ ಸಮ
ವಸರಣ ಸಭೆಯಿಂಬ ಕಮಲದ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯಾನಂತಿರುವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ
ಲೋಕವಾಲಕರ ಕರ್ಣಿಗಳನ್ನು ಪಾದಪೀಠಗಳನ್ನೂಗಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ
ಶ್ರೀ ಜಿನೇಂದ್ರರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ನೈತ್ಯಶ್ವದ್ವಂಡಹಂಕಾಂಚಿರುಹವನನೆಟಿನ್ನುಕನಾರಿಣಿಕಾಯಿಃ ।
ಸದ್ಯಸ್ತ್ರಲೋಕ್ಯಿಯಾತ್ಮೋತ್ಸವಕರನಿನದಾತೋಽದ್ಯಮಾದ್ಯ
ನ್ನಿಲಿಂಬಃ ॥
ಹಸ್ತಾಂಭೋಜಾತಲೀಲಾನಿನಿಹಿತಸುನುನೊಽಜ್ಞನರಮ್ಮಾನುರಸ್ತೀ
ಕಾಮ್ಯಃಕಲಾಂಜಾಂಜಾವಿಧಿಷುವಿಜಯಂತೇದೇವದೇವಾಗಮನಸ್ತೀ
॥ ೧೦ ॥

೧೦. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಸಕಲಭವಾತ್ತಗಳಿಂಬ
ಪೃಥಿವೀಗಳಿಗೆ ಹಾರುವಾಯಿತ ವರ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಪಂಚಕಲಾಂಜಾ
ಘೋಜಾರಾಯಂಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಬರುವಿಕೆಯು ಕುರೆಯಿತ್ತಿರುವ ಐರಾವತದ
ದಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲವನಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ತಿಸಮಾಹದ ನಾಟ್ಯವುಳ್ಳ
ದ್ವಾಗಿಯಂ, ತತ್ತ್ವಾಳಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರುಲೋಕದ ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣೋ
ತ್ವಂವವನ್ನಾಯಿತ್ವಾದುವ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಆನಂದಪರವರ್ಶರಾದ ದೇವತೆ
ಗಳಂತ್ಯದ್ವಾಗಿಯಂ, ಮಾತ್ರ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಕಮಲದಂತಿರುವ
ಕೃಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಾವಣೀಕಿರ್ಣಿಂದ ಬಹಳ ಮನೋಹರ
ವಾಗಿಯಂ ಸರ್ವಾತ್ಮಾಪ್ರಾಯಾಗಿದೆ. ದೇವತೆಗಳು ಗಂಭೇರಂಪಾಗಿ ತಮ್ಮ
ಪಂಚಕಲಾಂಜಾಂಜಾಂಜಾಗೋಸ್ಕರ ಪರಮ ಸಂತುಪ್ತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರ್ಥವು.
ಜಕ್ಕುಷಾಂಜಾನಹನೇವದೇವಭುವನೇನೇತಾಪ್ರತಿಸ್ಯಂದಿನಂ ।
ಕ್ವದ್ವಕ್ತೀಂದುನುಕಿಪ್ರಸಾದಸುಭಗ್ರಸ್ತೇಜೋಭಿರುಧಾಂಸಿತಂ ॥
ಯೇನಾಲೋಕಯೆತಾಮಯೋನಿಚಿರಾಜ್ಞಜ್ಞಿಕೃತಾಧ್ರೀಕೃತಂ ।
ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಾವಾನಧಿನಿಷ್ಠಣವೃತ್ತಿಕರವ್ಯಾಜ್ಯಂಭಮಾಣೋತ್ಪವಂ ॥ ೧೧ ॥

೧೧. ತಾ॥ ಓ ಏತರಾಗದೇವನೇ ! ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ
ಪೂರ್ಣಗಳ ಕಣ್ಣಗೆ ಅಮೃತವನ್ನು ವಹಿಸುವಂತಹುದಾಗಿಯಂ, ಅತ್ಯಂತ
ಸೌಮ್ಯವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಣಿಸುವಂತಹುದಾಗಿಯಂ
ಇರುವ ತಮ್ಮ ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೂಡನೆಯ ನನ್ನ
ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿದೆನು. ಮತ್ತು ನೋಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆ
ವನಿಸಿದ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಮಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು

ಅನಂದಪರಿಷ್ವಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದಕಾರಣಿದಿಂದಲೇ ಈ ಭಂಜಾಲೋಕ
ದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಗ್ರಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಕಣ್ಣಗ್ರಾಹಿವನು. ಅಂದರೆ ಏತರಾಗ
ಭಾಗವಂತನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡದಿರುವವರ ಕಣ್ಣಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ
ಧ್ವನಿ.

ಕಂತೋಽಸಕಾಂತಮಸಿಮಲ್ಲಮನಸ್ಯೈತಿಕಶ್ಮಿ ।
ನ್ನಿಗೋಮುಕುಂದಮರವಿಂದಜವಿಂದಮನ್ಮಾಳಿಂ ॥
ವೋಭೀಕೃತತ್ವದಕರಿಯೋಷಿದಪಾಂಗಪಾತ ।
ಸ್ತ್ರಾಷ್ಟನೇವವಿಜಯಾಜಿಸರಾಜಮಲ್ಲಃ ॥ ೧೨ ॥

೧೨. ತಾ॥ ಓ ಜಗತ್ತತಿಯೇ ! ಎಷ್ಟು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವ ಇವರು
ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಪಾರ್ವತಿಯರೆಂಬ ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಕೂಡಿದರೂ ಎಷ್ಟು,
ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವರು ಏರಮನ್ನಾಧ (ಕಾಮ) ನನ್ನ ಜಯಿಸಿದವರೆಂದು ಒಬ್ಬ
ಮೂರಥನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅಸಂಗತವು ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮ, ಎಷ್ಟು.
ಮಹೇಶ್ವರರೆಂಬ ಶ್ರಿಮಂತಿಗಳೂ ಸರ್ವದಾ ಸ್ತೋತ್ರೋಲ (ಕಾಮವರ್ತ)ರಾದ
ವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರು ಕಾಮನನ್ನು ಗೆದ್ದ ವರೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳ
ಬಿಹುದು ? ದೇವತಾಸ್ತೀಯರ ಕಡೆಗಳ್ಲಿನೇಂಬಾಗಳಿಂಬ ಕಾಮಬಾಣಿಗಳನ್ನು
ವ್ಯಾಫಿಪಡಿಸಿದ ತಾವೇ ಮನ್ಧನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಏರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ
ರಾಗಾಳಾಂತನಾದವಸಂ ಕಾಮವಿಜಯಂ ಎಂಬುವುದು ಯಂತ್ರಪೋ, ಏತ
ರಾಗನು ಕಾಮವಿಜಯಂ ಎಂಬುವುದು ಯಂತ್ರಪೋ, ಎಂಬುದು ವಿವೇಕಗಳಿಗೆ
ತಾನಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದಭಿಪ್ರಾಯಂವು.

ಕಸಲಯಿತಮನಲ್ಪಂತ್ಯದ್ವಿಲೋಕಾಭಿಲಾಷಾ ।
ತ್ವಂಸುಮಿತಮನಿಸಾಂದ್ರಂತ್ಯತ್ವಮಿಂಬಪ್ರಯಾಜಾತ್ ॥
ಮನಮಫಲಿತಮನಮಂದಂತ್ಯನ್ನಬೇಂದೋರಿದಾನಿಂ ।
ನಯಿಸಪಭಮನಾಪಾತ್ರದ್ವೇವಪ್ರಣಂದ್ರಮನೇಂಣ ॥ ೧೩ ॥

೧೩. ತಾ॥ ಓ ದೇವನೇ ! ನನಗೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಆಭಿಲಾಷೆ
ಯಂತ್ರಾಂತಹುದಾರಿಂದ ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಣಾಮೆಂಬ ಮರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಚಿಗುರಿದಂತಾ
ಯಿಂತು, ತಮ್ಮ ಸಾಧಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದಾದರಿಂದ ಬಹಳ ದಟ್ಟವಾಗಿ

ಹೂವು ಬಿಟ್ಟಿಂತಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಮುಖವೆಂಬ ಚೆಂದ್ರನನ್ನು ದರ್ಶನವಹಿದಿ
ದುದರಿಂದ ಘಲಪ್ಪಿಂತಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಪೂರ್ವಜನ್ನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಣಾ
ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಅತ್ಯನ್ನಿಗೆ ಜೀವೇಂದ್ರರ ದರ್ಶನಾಳಿಲಾವೆಯೂ,
ಪ್ರಯಾಣಷ್ಠಾ, ದರ್ಶನಷ್ಠಾ ದೊರೆಯಿತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ
ಸಾವರಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಿತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಏತರಾಗ ಪರವಣತ್ವನ ದರ್ಶನ
ಮಹಿಮೆಯು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶ್ರಿಭುಂಬನನಷ್ಟುಪ್ಪುತ್ತಪ್ಪು ಕೋಡಂಡದರ್ಶ |
ಪ್ರಸರದವನವಾಂಭೀಂನುಕ್ತಿಸೂಕ್ತಪ್ರಸೂತಿಃ ||
ಸಜಯಂತಿಜಿನಿರಾಜವಾತ್ತಜೀಮುಂತಸಂಫಃ |
ತತನುಖಿತಿಸ್ತಾರಂಭಸಿಬ್ರಂಧಬಂಧಃ: || ೧೪ ||

೧೪. ತಾ॥ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್ನು
ಹೊಂದುವೆಂತೆ ಮಾರುತೋಕವೆಂಬ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತಾಪ
ಪಡಿಸುವ ಕಾಮನ ಗರ್ವವೆಂಬ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಅರಿಸುವ
ನೀರಿನರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ, ಮೇಲ್ಕೆಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸದ್ಗುರೂಪದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಫ
ವಾದ, ದೇವೇಂದ್ರನೆಂಬ ನಲಿವಿನ ನರ್ತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಜಿನರಾಜಸಮೂಹ
ವೆಂಬ ಮೇಘಸಮೂಹವು ಸಮ್ಮಾತಪ್ಪವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಗಿಗಾಲದ
ಮೇಘವು ಜಲವನ್ನು ವರ್ಷಿಸಿ ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಬೇಸಿಗೆಯಂ ಬಿಸಿಲಿನಿದ
ಸಂತಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಹೋಗಿಲಾಡಿಸಿ ಈ ಜೀವ
ಲೋಕವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಜೀವೇಂದ್ರರು ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು
ಹಾಡಿ ಸರ್ವ ಭವಾತ್ತರ ಸಂಸಾರದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮೇಲ್ಕೆವನ್ನುದಿ
ಸೂತ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನೀಡಿ.

ಭೂಪಾಲಸ್ಸರ್ವಪಾಲಪ್ರಮಾಣಸರಸುರಕ್ಷೇಣಿತ್ತಾರಿನಾಲಾ |
ಲೀಳಾಚ್ಚಿತ್ತಪ್ಪಿತ್ತಸ್ಯಚ್ಚಿತ್ತಾಲಯಂಮಾಪಿಲಜಗತ್ತಾನುದಿಂದೋಜಿಂಜಿಸ್ಸಿ ||
ಉತ್ತಂಸಿಭೂತಸೇವಾಂಜಲಿಪ್ತಪಿನಲಿಸಿ ಕಂಟ್ಯಿಲಸ್ಸಿ:ಪರಿತ್ಯಂ |
ಶ್ರೀಪಾದಚಾರ್ಯಾಯಂಯಾವಸ್ಥಿತಭವದವಂಧಃ:ಸಂಶ್ರಿತೋಸ್ಸಿಂವಮುಕ್ತಂ
|| ೧೫ ||

೧೫. ತಾ॥ ಈ ಭಗವಂತನೇ! ಭೂಮಿಯಂನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ
ರಾಜರು ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ದೇವೇಂದ್ರ, ಮಂತಾದ
ಮನುಷ್ಯರ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಕಣ್ಣಗಳಿಂಬ ಭ್ರಮರಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸ್ತಾನ
ವೆನಿದ, ಸಕಲಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳದಿಗಳನ್ನುಷುಮಾಡಿವ ಜಿನರಾಜಸೆಂಬ
ಚೆಂದ್ರನಿಗೆ ಸ್ತಾನವನಿಸಿದ ಚ್ಚಿತ್ತಾಲಯವನ್ನು ತಲೆಗೆ ಅಲಂಕಾರಪೂರ್ಯವಾದ
ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗಿನಂತಿರುವ ಮುಗಿದ ಚ್ಚಿಗಳುವನಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ
ಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದದ ನರಳಿನಿಂದ ಸಮಾಸ್ತ ಸಂಸಾರ ಸಂತಾಪ
ಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿ ತಾತ್ತವಧನ್ನೇ ಪಡೆದನೋ ಎಂಬಂತೆ
ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಜಿನಚ್ಚಿತ್ತಾಲಯಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನವಂಸ್ತಾರಪೂರ್ವಕ
ವಾದ ಜಿನಪಾದ ದರ್ಶನಾನಂದವು, ಮೋಕ್ಷಸುಖ ಸಮಾನವೆಂದಭಿಪೂರ್ಯವು.

ದೇವತ್ತೆದಂಖ್ರಿಸಿಬಂಧಲದವರ್ತಣೀಸ್ತಿ |
ಸ್ತುಪ್ಯೇಣಿಸರ್ವರುಜಿರೇಷಿರಂದ್ರಷ್ಟಿನಕ್ತಂ ||
ಶ್ರೀಕರ್ತಿಕಾಂತಿಧೃತಿಸಂಗಮಂಕಾರಣಾನಿ |
ಭವ್ಯಾಂಸಕಾನಿಲಭತೀತುಭಮಂಗಲಾನಿ || ೧೬ ||

೧೬. ತಾ॥ ಈ ಜಿನದೇವನೇ! ಜಗತ್ತಾಂಜ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಭಾವದಿಂದ
ಕಾಂತಮಯವಾಗಿಯೂ, ಧಳಧಳಿಸುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿರುವ
ಉಗಂರುಗಳಿಂಬ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಾಲ ಮುಖವನ್ನು
ನೋಡಿಕೊಂಡ (ಶ್ರೀ ಜೀವೇಂದ್ರಪಾದಕೆವಲಗಳನ್ನು ನವಂಸ್ತಾರಿಸಿದ)ಭವಾತ್ಮನು
ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂತಿ, ಮತ್ತು ಧೈಯ ಇವುಗಳ ಪಾರಾಪ್ರಾಗ್ರಂಥಿಗೆ ಕಾರಣವಾದಂತಹ
ಯಾವ ತುಭಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ? ಸಮಾಸ್ತ ಮಂಗಳಗಳನ್ನೂ
ಹೊಂದುತ್ತಾನೆಂದೂ ಭಾವವು.

ಜಯಾತಿಸುರನರೇಂದ್ರಕ್ರಿಂಸುಧಾನಿರ್ಯಂರಿಷ್ಯಾ: |
ಕುಲಧರಣಧರೋಯಂಜ್ಯಸಚ್ಚಿತ್ತಾಭಿರಾಮಃ ||
ಪ್ರವಿಶುಲಧಲಧಮಾರ್ನೋಽಕಾಗ್ರಪ್ರವಾಢಃ |
ಪ್ರಸರಿಷಿರಕುಂಭತ್ತೇತನಕ್ರಿಣಿಕೇತಃ || ೧೭ ||

೧೯. ತಾ॥ ೬ ಉಭಯಲ್ಕ್ಷ್ಯೇರಮಣಾದ ಅಹಂಕೃಪೋತ್ಸರನೇ ! ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಗಳಿಗೂ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಚೈತ್ಯಾಲಯವು ಕುಲ ಪರಾತದಂತ ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಿಮಂತವರ್ವತ ಮುಂತಾದ ಕಂಲಪರಾತಗಳಿಂ ಹೇಗೆ ನಡಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮಿಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಚೈತ್ಯಾಲಯವು ಸಮಂಸ್ತ ರಾಜರ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಸಂಪತ್ತೀಂಬಿ ಅಮೃತ ನದಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಕುಲಪರಾತವು ಹೇಗೆ ಶಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರಿರಾವ ಮರದ ಚಿಗುರಂಗಳಿಂದ ಕಿಂಫಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೇಯೋ, ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಚೈತ್ಯಾಲಯವೂ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಘಲಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾವೆಂಬ ಮರದ ತಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವಜ (ಬಾವುಟ) ವೆಂಬ ಚಿಗುರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಚೈತ್ಯಾಲಯವು ಕುಲಪರಾತದಂತ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಜನಚೈತ್ಯಾಲಯವು ವರ್ಣಸಲ್ಪಟಿತು.

ವಿನಮುದಮರಕಾಂತಾಕುಂತಲಾಕ್ಷ್ಯಾಂತಕಾಂತಿ ।
ಸ್ವಾರ್ಥಿತನಿಖಮಯುಂಗಾಬಿದ್ವೋತಿತಾಕಾಂತರಾಳಿಃ ॥
ದಿವಿಜನುನುಜರಾಜವಾರುತಪ್ಯಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿಂಣಿ ।
ಜಯಂತಿವಿಜಿತಕರ್ಮಾರಾತಿಜಾಲೀಜಿನೇಂದ್ರಃ ॥ ೧೮ ॥

೨೦. ತಾ॥ ನಮಸ್ಕಾರಸುತ್ತರುವ ದೇವಸ್ತೀಯರ ತಲೆಕೂದಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಿರುವ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಥಳಧಳಿಸಂತಿರುವ ಉಗರುಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಬೀಳಿಗಾತ್ಮಿರುವವರಾಗಿಯೂ, ದೇವೇಂದ್ರ, ಮತ್ತು ನರೇಂದ್ರ, ರಂಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೀಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾದಾರವಿಂದ ಪ್ರಜೀವರಾಗಿಯೂ, ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಾಗಳೀಂಬಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದಂತಹವರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀ ಜನೇಂದ್ರರು ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಪ್ತೋತ್ತಿತೇನಸುಮಾಖೀನಸುಮಂಗಳಾಯಿ ।
ದ್ವಷ್ಟವ್ಯಮಸ್ಯಾದಿಮಂಗಳಮೇವವಸ್ತು ॥
ಅನ್ಯೇನಕಂತದಿಹನಾಧತನ್ಯೇವನಕ್ತಿ ೨೦ ।
ಶ್ರೀಲೋಕಮಂಗಳನಿಕೇತನವಿಾಜ್ಯಃಯಂ ॥ ೧೯ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಓ ಜನರಾಜನೇ ! ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂರುತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಸೌಮ್ಯವಾದ ಮುಖಿಪ್ರಭುವನಾಗಿ ತನಗೆ ಒಳ್ಳಿಯದಾಗುವುದ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥರ ವಂಗಳವಸ್ತುವನ್ನು ನೇರೆಡೆಬೇಕಿಂಬಿದು ಇರುವ ಪ್ರಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲ ವಂಗಳಗಳಿಗೂ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ತಮ್ಮ ಮಂಬಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮತ್ತಾವ ವಸ್ತುವು ಮಂಗಳಕರವಾದದ್ದು ? ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಯನು ಪೂರುತಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಸಕಲ ಜಾನ್ಮಂಗಲವಾದ ಜನರಾಜ ಮುಖಿಕೆಮಲಾದ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಬೇದು ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದದ್ದಿಂದ ಭಿಪಾಯಿವು. ಮಂಗಳಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಜನಮಂಬಿಕಮಲವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪೂರುತಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ತ್ವಂಧನೋರ್ದಯಿತಾಪಸಾತ್ಕರುಕಂಕಸ್ತ್ಯಂಕಾಂಯಬಂಧಕರು ।
ಕ್ರೀಡಾಸಂಧನಕೋಕಿಲಸ್ತ್ಯಂಮುಜಿತಃಶ್ರೀಮಲ್ಲಿಕಾಪಟ್ಟಿದಃ ॥
ತ್ವಂಪುನಾಗೇಕ್ಷಾರವಿಂದಸರಸಿಂಹಂಸಸ್ತ್ಯಂನುತ್ತಂಸಕ್ತಃ ।
ಕೃಭೂರಪಾಲಸಧಾಯೋಸೇಗುಣಮಣಿಸ್ರಜ್ಞಾಲಭಿವರ್ಣಾಧಿಭಿಃ ॥

॥ ೨೦ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಓ ಜಗತ್ತುರಿಪಾಲಕರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ತಾವು ಧರ್ಮಾದ ಉದಯವೆಂಬ ಮುನಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೀರೆಯಂತಿರುವಿರಿ. ತಾವು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವಾದ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯಿಂಬಿ ಕ್ರಮವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಆಧಿಂದ ಆನಂದವನ್ನುಂಟಿಂ ಮಾಡುವ ಕ್ಷಾಗಿಲೆಯಂತಿರುವಿರಿ. ತಾವು ಸಕಲಸಂಪತ್ತೀಂಬಿ ಮುಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮರದಂತಿರುವಿರಿ. ತಾವು ಪುರುಷತ್ವಾಂಶ ಕಥಿಯಿಂಬಿ ಕಮಲ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹಂಸಪ್ರಕ್ಕಿಯಂತಿರುವಿರಿ. ತಾವು ಯಜವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರರೂಪರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳಿಂಬಿ ರತ್ನಮಾಲಿಕೆಯಿಂಶ್ಲಿ ಶೀರೋಪಾಲಕ್ಯತವಾದ ಶಿರಸ್ಸಂಗಳಿಂದ ಧರಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಅಂದರೆ ಸಮಸ್ತ ನರೇಂದ್ರ, ಸುರೇಂದ್ರ, ನಾಗೇಂದ್ರಾದಿ ಭಕ್ತಜನರ ಮಸ್ತಕಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಗುಣಮಣಿಮಾಲೆಯು ಆಭರಣ ಪಾಯವಾಗಿ ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂದಫಿಷ್ಟು. ಜನೇಂದ್ರ, ಗುಣಸ್ತುತಿಯೇ ರತ್ನವಾಲಿಕೆಯಂತೆ ಏಂದು ಭಾವವು.

ಶಿವಸುಖಮಜರಕ್ಕೀಸಂಗಮಂಭಾಭಿಲಹ್ಯ |
ಸ್ವಮಭಿನಿಗಮಯೆಂತಿಕ್ಕೀತಪಾತೀನೆಕೇಚಿತ್ |
ಮಯಿನಿದತ್ತವಚಸ್ತೀಭೂಪತೀಭಾರಮಯಿಂತ |
ಸ್ತುದುಭಯಮಷಿತಕ್ಕಲ್ಲಿಲಯಾನಿವಿರಿತಾಮಃ ॥ ೨೦ ॥

೨೦. ತಾ॥ ಈ ಜಿನಪೆಟಿಯೇ ! ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೋಕ್ಕು ಸುಖಿವನ್ನಪೇಕ್ಕಿಸಿಯೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸ್ವರ್ಗಭೋಗವನ್ನಪೇಕ್ಕಿಸಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಅತ್ಯನ್ತನನ್ನ ಕ್ಲೀತಮೆಂಬ ಹಗ್ಗಿದಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಕು ವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಉಂಟೋಗ್ರತಪಸ್ಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರುಂದರ್ಥವು. ನಾವಾದರೋ ಜಗತ್ತತಿಯಾದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಫರಣನುಯೋಗ ಕರಣಾನುಯೋಗ ಚರಣಾನುಯೋಗ ದುವ್ಯಾನುಯೋಗ ರೂಪರಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಭಾವಿಸುವರಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಕವಾಗಿರಾದ ರತ್ನತ್ರಯಿವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವಂತಹ ಜಿನವಾಟ ಏಚಾರಪರಾಗಿ ಕ್ಲೀತವಿಲ್ಲದೆ ಅ ಸ್ವರ್ಗ ಮೋಕ್ಕದನ್ವಾದ ಎರಡು ಸುಖಿಗಳನ್ನೂ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಅನಂತವಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆ, ಜಿನವಾನೋಸಾರಜ್ಞರ ಅನಂದವು ಸ್ವರ್ಗ ಮೋಕ್ಕ ಸುಖಿಸವಣಿಸೆಂದು ಭಾವವು.

ದೇವೇಂದ್ರಾಸ್ತಮೆಜ್ಞನಾನಿವಿದಧುದೇವಾಂಗನಾಮಂಗಳಾ |
ನಾಯೈತುಕರದಿಂದುನಿವರ್ಗಲಯಿಕೋಗಂಧರ್ವದೇವಾಜಗುಃ ॥
ಶೇಷಾಕ್ಷಾಪಿಯಭಾನಿಯೋಗಮಂಭಿಲಸ್ಯೀವಾಂಸುರಾತ್ತಿಕ್ರಿ |
ತತ್ತೀಂದೇವಯಂವಿದಧ್ಯಾಜಿತಸ್ತಿತ್ತಂತುಡೊಲಾಯಿತೇ ॥ ೨೧ ॥

೨೧. ತಾ॥ ಈ ವಿಶ್ವರಾಗಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಸ್ವಾಧಮಾದಿಕಲ್ಪೀಂದ್ರರು ಗಳು ತಮಗೆ ಜನಾಭಿಪೇಕ ಕಲಾಳಿವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಂಗಳಗಳನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗಂಧರ್ವ ದೇವತೆಗಳು ಶರತ್ತಾಲದ ಪೂರ್ಣಾಚಂದ್ರನಂತೆ ಪರಮನಿವರ್ಗಲವಾದ ತಮ್ಮ ಯಂತಸ್ಸನ್ನು ಗಾನಮಾಡಿದರು. ಇತರ ದೇವರುಗಳು ಅವರಪರ ಯೋಗ್ಯತಾನಂಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಪ್ರತಿಯಂ ಪ್ರಕಾರ (ಶಾಸ್ತ್ರನುಸಾರ) ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಧನ್ಯರಾದರು. ನಾವು ಯಾವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬಹಂದಿಂದ

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಉಯಾಲೆಯಾಡಂತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಜಿನಜನ್ಮಾಭಿಪೇಕ ಸೇವೆಯು ಪರವಂ ದಂರ್ಜಾಭಾವಾದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸುಕೃತವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾದೆವೆಂದು ತಿಂತಸ್ತೇವೆಂದು ಭಾವವು.

ದೇವತ್ವಾಸ್ತಮೆಜ್ಞನಾಭಿಪೇಕಸಮಂಯೀರೋಮಾಂಜಸತ್ಯಂಜುಕ್ರಿ : |
ದೇವೇಂದ್ರಾಸ್ತಮೆಜ್ಞನಾಭಿಪೇಕಸತ್ಯಾಲಬ್ಜಪ್ರಭಾವೇಸ್ವಂಪಿಂ ||
ಕಂಜಾಸ್ಯತ್ಪುರಸುಂದರಿಕುಚತಪ್ರಾಂತಾವಸದ್ಭೂತಮು |
ಸ್ತೋಂಬಿದ್ವಲ್ಲಿಕಾದರುಂಕೃತಮಹೋತತ್ತೀನಸಂವಜಿತೇ || ೨೨ ॥

೨೩. ತಾ॥ ಈ ದೇವನೇ ! ತಮ್ಮ ಜನಾಭಿಪೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಂದ ದಿಂದ ಕವಚದಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರಂದ ಮೈಕ್ರೋಡಿಲ್ಜಿಪರಾಗಿ ಮಹಾಮಂಹಿವೆಯಂಳ್ಳ ದೇವೇಂದ್ರರು ಯಾವ ನರ್ವನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ತುನಸಮಾಪದ್ಭೂತಿಷ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಏಕಾಗಾನ ವನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಅನಂದಪರವಶದಿಂದುಂಟಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಣಿಸಲು ಯಾರು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು ? ವಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವೆಂದರ್ಥವು.

ದೇವತ್ವಾಸ್ತಮೆಜ್ಞಾಭಿಪೇಕಸತ್ಯಂಜುಕ್ರಿತ್ತಾಂ |
ಯಂತ್ರಾಸ್ಯಾಕಮಹೋಮಂದ್ರವರಸೋಽದ್ವಷ್ಟೇರಿಯಾಸ್ಯತ್ರಿತೇ ||
ಸಾಂಕ್ಷಾತ್ರಭಂತನಿಮಾಜ್ಞಿತಪತ್ರಾಂಕಲಾಳಿಕಾಲೀತದಾ |
ದೇವಾನಾಮನಿನೇಂಷಿಂಭೋಽಂಜಸತ್ಯಾವೃತ್ಸಂವಜಿತೇ || ೨೩ ॥

೨೪. ತಾ॥ ಈ ವಿಶ್ವರಾಗಪ್ರಭಂವೇ ! ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಮಲದ ಎಸಿನಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿಯೂ ಪರವಂ ಸುಂದರವಾಗಿಯಂ ಇರುವ ನೇತ್ರಗಳಳ್ಳ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೀಳಲಶಕ್ತಾವಾದ ನೇತ್ರಾನಯವು ನಮ್ಮ ಅನುಭವೇಕ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲು ಆ ಜನಾಭಿಪೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ರಹ್ಯ ಇಲ್ಲದ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ದೇವತೆಗಳೇ ಉಂಟಾದ

ಸಂತೋಪವನ್ನು ವಣಿಸಲು ಯಾರು ಶಕ್ತರಾದಾರು? ಆ ದೇವಾನಂದವನ್ನು ವಣಿಸಲು ಯಾರೂ ಶಕ್ತರಲ್ಲವೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ದೃಷ್ಟಂಧಾಮರಸಾಯಂಸ್ಯಮಹತಾಂದೃಷ್ಟಂನಿಧಿನಾಂಪದಂ ।
ದೃಷ್ಟಂಸಿದ್ಧರಸಸ್ಯಸದ್ವಸದನಂದೃಷ್ಟಂಚಚಿಂತಾಮಣೇಃ ॥
ಕಂದೃಷ್ಟೀರಥವಾಸುಷಂಗಿಕಪಲ್ಯೇಭಿಮೂರ್ಯಾಢಧ್ರುವಂ ।
ದೃಷ್ಟಂಮುಂಕ್ತಿವಿವಾಹಮಂಗಳಗ್ರಹಂದೃಷ್ಟೀಜಿಸಕ್ರಿಗ್ರಹೇ ॥ ೨೫ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಭವಾತ್ತರಾಗಳಾ! ಶ್ರೀ ಜಿನಮಂದಿರವನ್ನು ದರ್ಶನ ಪೂರಿಸುತ್ತಿರಿಂದ ದಿವ್ಯರಸಾಯಂವೆಂಬ ದೀಪಧರ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ದಂತಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಭವರೋಗ ವೃದ್ಧನಾದ ಶ್ರೀ ಜನೇಶ್ವರನ ಮಂದಿರದ ದರ್ಶನಪ್ರಳೂಡಾ ಭವರೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ದಿವ್ಯರಸಾಯಂಪಾರ್ಯ ಪೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ಮಹಾ ನಿಧಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿದಂತಾಯಿತು. ಸಿದ್ಧರಸಸ್ಯಾನವನ್ನು ಕಂಡುಂಟಾಯಿತಂ. ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಸಮಸ್ಯೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿದಂತಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಅಪ್ರಧಾನ ಘಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ರಸಾಯಂ ನಿಧಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳ ದರ್ಶನವು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾನು ಈಗ ವೋಕ್ಕಲಕ್ಷ್ಯೇ ವಿವಾಹ ಮಂದಿರ ದರ್ಶನ ವನ್ನೇ ವಾಡಿದೆನು. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಭೂಪಾಲ ಕವಿಯಂ ಜಿನಮಂದಿರ ದರ್ಶನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ದೃಷ್ಟಂಸ್ಯಾಂಜಿಸರಾಜಚಂದ್ರವಿಕಸದ್ವಾಂಧ್ರನೇತ್ರೀತ್ವಲ್ಯಃ ।
ಸ್ಥಾತಂತ್ರಂಸ್ಯಾಂಜಿಜಂದ್ರಿಕಾಂಭಸಿಭವದ್ವಿದ್ವಜ್ಞಃ ಕೋರೋಽಷ್ಟವೇ ॥
ನೀತಶಾಂದ್ರಾಧ್ಯಾನಿದಾಘಾಜಃ ಕ್ರಮಭರಃಶಾಂತಿಂಮಯಂಗಮ್ಯತೇ ।
ದೇವತ್ವದ್ವಾಂಜಿಜ್ಞಾನಭವತೋಭೂರ್ಯಾತ್ಪುನದರ್ಶನಂ ॥ ೨೬ ॥

ಇಂ. ತಾ॥ ಓ ಜಿನರಾಜಚಂದ್ರನೇ! ತಾವು ಜನ್ಮಾಭಿವೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ ದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನಾನಂದದಿಂದ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ನರೇಂದ್ರ ದೇವೇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಭವಾತ್ತರ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ದರ್ಶನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಿ. ನಿತ್ಯ

ನಿಮಂಗಲನಿರುಪಮ ಸಹಚಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪರಾದ ತಮ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಧಾರ್ಮಿಸುವ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂಬ ಚಕೋರ ಪ್ರಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳದಿಂಗಳನಂತೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟಿಲಾಡುವ ತಮ್ಮ ಸ್ಯೋತ್ರವೆಂಬ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಾಡಿದೆನು. ಈಗ ನಾನು ಬೇಸಿಗೆಯಂ ಬಿಸಲಿನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಾಪಕರವಾದ ಸಂಸಾರ ದುಃಖಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟೇನು. ತಮ್ಮನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಚಿತ್ತಪ್ರಳ್ಯವನಾದ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಅಮೋಫ ದರ್ಶನವು ವಾರಳ ನಾಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿ.

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಭೂಪಾಲ ಕವಿಕೃತಂ

॥ ಭೂಪಾಲಸ್ಯೇತ್ರಂ ॥

ಸ೦ ಪೂ ೩೮೦

ರಾಗ ಕೋಡಿ_ಅದಿತಾಳ

ವೈಷಭೇತ ! ಪಾಲಿಸನ್ನನು, ಶಶಿಸೂರ್ಯಕೋಟಿತೇಜನೆ ! ಶ್ರೀಯಂತ,
ಪ್ರಪೂತ, ಅನಾಥರಕ್ಕು ವೈಷಭೇತ || ಪಲ್ಲ || ಅಕ್ಕಲಂಕರೂಪನೆ !
ಮಾಕರಾಂಕನಾಶನೆ ! | ಸಕಲೋರ್ಚನೆ ! ಸುಖಿದಿಕ್ಕಾರೂಪನೆ ! ಪಾಲಿ
|| ೧ ||
ಮಂದರಧೀರನೆ ! ವಂದಿಸಿಪ್ರಾಜವೆ | ಚಂದರಿಂದಲಿ ಆರ, ವಿಂದಗಳಿಂದಲಿ
|| ಪಾಲಿ ||

ಸಾಹಿರನಾಮನೆ ! ಭಾಸುರತೇಜನೆ ! | ದಾಸನಾದೆನ್ನನು, ಪ್ರೋಣಿಸು
ಕರಣಾದಿ || ಪಾಲಿ ||

ರಾಜರಾಜವಂದ್ಯದೇವ ! ರಾಜಸೇವ್ಯರಿಂಷ್ಯತ | ಮೂಜಗದೊಳು
ನಿನ್ನ, ಪೂಜಿಪಭವ್ಯರ || ಪಾಲಿ ||

ಧರೀಳೋ ಸಿತಾರಾದಿಯೆಂ, ಬೂರೋಳುನಲಸಿದೆ ! | ಪ್ರರೂಪರಮೇಶನೆ !
ಶರಣರ ರಕ್ಕು ಕ || ಪಾಲಿ ||

ರಾಗ ಕವಾಚ್ - ಅಟ್ಟಿತಾಳ

ಕಾಪಾಡಬಾರದೇನ್ನೆ ! ಶ್ರೀ ಜಿನದೇವ ! || ಪಲ್ಲವಿ || ಅದಿಯಾಲ್ಲಿದ
ಕಮಂ, ವೇದನಯಾಲಿಸಿಲುಕಿ | ಬಾಧೆಪಡುವಯೆನ್ನ ; ಸಾದರಿಂದಲಿ || ಕಾಪಾ||
|| ೧ ||

ಸುರನರತಿರಿಯಂಚೆ, ಸರಕ ಗತಿಗಳಿಂಬ | ಉರುತರಫೀಲೋರಸಂ, ಸಾರ
ದೇಳೋ ತೊಳಲುವೆ || ಕಾಪಾ ||

ಸತಿಸುತ್ತಮೋಹದಿಂ, ದತಿದುಃಖಭುಂಜಿಸಿ | ಗತಿಯೆಂದಂ ನಾ ನಿನ್ನ,
ನುತಿಸುವೆ ವುದದಿ || ಕಾಪಾ ||

ಕಂದರ್ವಹರನೆ ನಿ, ನ್ನಂದದರೆಣಿವ | ಚಂದದಿ ವಂದಿವ, ಕಂದನ ಸಲ
ಹೀಗ || ಕಾಪಾ ||

ಅನಘರೂಪಾತ್ಮನೆ, ! ಜಿನನೆ ! ನಾ ನಿನ್ನನು | ವಿನಯಾದಿನವಿಸೀಗ,
ಸನ್ಮಂತಿಬೀದುವೆ || ಕಾಪಾ ||

ಶ್ರೀ ನವದೇವತಾ

ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಗ್ರಂಥಗಳು

			ರೂ. ಪೈ.
೧. ದಶಲಕ್ಷಣ ಧರ್ಮಗಳು	3-00
೨. ಮೃತ್ಯುಮಹೋತ್ಸವ	3-00
೩. ಜನಭಜನಸಾರ	8-00
೪. ನಾರೀ-ಕರೆ-ದರ್ವಣ	3-00
೫. ದ್ಯಾದಶಾನಪ್ರೇರ್ಶೆ	4-00
೬. ಧರ್ಮಪರೀಕ್ಷೆ	14-00
೭. ದ್ರವ್ಯಸಂಗ್ರಹಃ (ಜ್ಯೇಂಸಿದ್ವಾಂತ ಸಂಗ್ರಹ)	7-00
೮. ಪರಮಾತ್ಮಾಬೋಧ	3-00
೯. ಶ್ರೀವಾಶ್ವತೀಭಾಕರಚರಂತ	3-50
೧೦. ಶತಕತ್ರಯ (ರತ್ನಕರೆ ವಿರಚಿತ)	10-00
೧೧. ಜ್ಯೇಂಧರುದ ಸನಾತನತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ತ್ವ	3-00
೧೨. ಜ್ಯೇಂವೇದ ಮತ್ತು ಶ್ರುತಿಪಂಚಮಿ	3-50
೧೩. ಪ್ರೇರುಷಾಧ್ಯಾಸಿದ್ವಾಂತಪಾಯಃ	6-00
೧೪. ಇಷ್ಟೋಪದೇಶ	4-00
೧೫. ದಶಭಕ್ತಿಃ	14-00
೧೬. ಸುಕುಮಾರಚರಿತಾದಿಸಂಗ್ರಹ	4-00
೧೭. ಅನ್ಯಯೋಗವ್ಯವಚ್ಚೇದಿಕಾ	6-50
೧೮. ಶತಕದ್ವಯಂ (ರತ್ನಕರೆ ವಿರಚಿತ)	7-00
೧೯. ಪೂಜಾಸಾರಸಮಾಚ್ಚಯಃ	16-00
೨೦. ಯೋಗಾರ್ಥಿತಶತಕಂ	4-00
೨೧. ಸಜ್ಜನಚಿತ್ತವಲ್ಲಭಃ	4-00
೨೨. ಭಕ್ತಾರುರಾದಿ ಪಂಚಸ್ತೋತ್ರ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಿಕಾ	10-00

ಎಂದಿರತ್ವ ಏ. ಕಾಂತಿರಾಜಕಾಸ್ತ್ರ ಟ್ರಿಸ್ಟ್,
ನಂ. ೫೬೯, ೪೨ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟ್, ಉನ್ನಿ ಬಳ್ಳಾಕ್,
ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೨೨.

ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎತ್ತೋರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಜನನ: 1888

ಮರಣ: 1952

ಎತ್ತೋರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆದರ್ಶ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರುಷ, ಸದಾ ಚಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ನಿಗವಿ, ನಿರಸೂಯ, ಬಹುಭಾಷಾವಿದ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ, ಸರಸ ಸಜ್ಜ ನಿಕೆಯ ಸಾಕಾರಮೂಲಿ, ಸಮಾಜಸೇವಕ, ಶ್ರೀಷ್ಟ ವಿದ್ವಾಂಸ, ಶುದ್ಧ, ನಿಮಫಲ, ಪವತ್ತರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದವರು. ಹೆಚರಿಗಾಗಿ, ಹಣಕಾಂಗಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಕಾಂಗಿ ಎಂದೂ ಬಾಳಿದವರಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆಂದೇ ಮುದುವಾಗಿಟ್ಟು ದುಡಿದವರು, ಗುರಿಯತ್ತ ನಡೆದವರು. ಅವರ ಕಾಯಿಕ್ಕೇತ್ತೆ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಆಪಾರವಾದುದು, ಅತಿಶಯವಾದುದು. ಧರ್ಮ, ನಿತಿ, ಸ್ತೋತ್ರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಆಚಾರ, ಪೂಜಾಪಾಠ, ಸಾಹಿತ್ಯ—ಹೀಗೆ ಇವರ ಕೃತಿಗಳ ಹರವು, ಇವು ಈಗ ದೊರೆತಿರುವಂತೆ 50ಕ್ಕೂ ಮೀರಿನೆ; ಇವರ ಭಾವಣಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು 77ಕ್ಕೂ ಮೀರಿನೆ. ಇವರ ಕೃತಿ ಶ್ರೀಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮೇರು ಕೃತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಜನಸೇನ-ಗುಣಭದ್ರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ‘ಮಹಾ ಪುರಾಣ’, ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶೈಲೀಕಗಳುಳ್ಳ ಈ ಮೇರುಕೃತಿಯನ್ನು ಸರಳ ಹೊಸಗನ್ನುಡದಲ್ಲಿ ‘ಭಾವಾರ್ಥ’ವನ್ನು ಮೂಲದ ಯಾವು ದೊಂದು ಶಬ್ದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಬರೆದು, ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಗೆ ನೀಡಿ ಮಹೋವಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಷಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಕರ್ಗಂಧ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ, ಕನ್ನಡ ವಾಂಡಿತ್ಯದ ಪ್ರತಿಭೀಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಗಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಕರಾಗಿ ಅಮೋಧ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ‘ವಿಶ್ವಬಂಧು’ ಹಾಗೂ ‘ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ’ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಜನಕರು. ಎತ್ತೋರು ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿವ್ಯತ್ಸೀಂದ ಗೌರವಿಷಲ್ಪಟ್ಟ—ಬಹುಶಃ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಇವರ ಅಪಾರ ವಿದ್ವತ್ತನ ಕೇರಿಗಾಗಿ ಗುರುಮನೈಗಳಿಂದ ಸಂದ ಗೌರವ ಗಳಲ್ಲದೆ, ಅರಮನೈಯಿಂದಲೂ ಮೊದಲು ಆಸಾನ ವಿದ್ವಾನರೆಂದೂ, ಅನಂತರ ಆಸಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನರೆಂದೂ ಗೌರವಿಷಲ್ಪಟ್ಟು. ‘ಪಂಡಿತರತ್ನ’ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನೂ ಪಡೆದು ಸಮಾಜದ ಪ್ರೀತಿ, ಆದರ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಾದ ಹಿರಿಯ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ.